

Údarás na Gaeltachta

Tuarascáil Bhliantúil Airgeadais 2022

Annual Financial Report 2022

Cuimsíonn an Tuarascáil Airgeadais Bhliantúil:Ráiteas Rialachais agus
Tuarascáil Bhail Bóird***Leathanach/
Page***

2

Ráiteas um Rialú Inmheánach

7

Tuarascáil an Ard-Reachtair Cuntas agus Ciste le cur faoi
bhráid Thithe an Oireachtais

10

Ráitis AirgeadaisRáiteas Ioncaim agus Caiteachais agus Cúlchiste Ioncaim
Coiméadta

12

Ráiteas ar Ioncam Cuimsitheach

13

Ráiteas Staid Airgeadais

14

Ráiteas Shreabhaidh Airgid

15

Nótaí a ghabhann leis na Ráitis Airgeadais

16

Sceideal 1

32

***The Annual Financial Report
comprises:***Governance Statement and Board Members'
Report

Statement on Internal Control

Report of the Comptroller and Auditor
General for presentation to the Houses of the
Oireachtas***Financial statements***Statement of Income and Expenditure and
Retained Revenue Reserves

Statement of Comprehensive Income

Statement of Financial Position

Statement of Cash Flows

Notes to the Financial Statements

Schedule 1

Ráiteas Rialachais agus Tuarascáil na gComhaltaí Boird

Rialachas

Is comhlacht corpraithe é Údarás na Gaeltachta arna bhunú ag Acht Údarás na Gaeltachta 1979 agus feidhmíonn sé faoi shainchúram Na Roinne Turasóireacht, Cultúir, Ealaíon, Gaeltachta, Spóirt agus Meán de réir fhorálacha na hAchtanna um Údarás na Gaeltachta 1979 go 2010, arna leasú ag Acht na Gaeltachta 2012. Ceapann an tAire Turasóireacht, Cultúir, Ealaíon, Gaeltachta, Spóirt agus Meán na comhaltaí boird. Tá aidhmeanna Údarás na Gaeltachta leagtha amach i gCuid 8 go 10 de Acht 1979 mar atá leasaithe i gCuid 17 agus 18 de Acht na Gaeltachta 2012. Tá an Bord freagrach as rialachas maith a chinntiú agus cuireann sé i bhfeidhm é seo trí chuspóirí agus spriocanna straitéiseacha a shocrú agus cintí straitéiseacha a thógáil ar gach mír ghnó.

Is é an Príomhfheidhmeannach agus na bainisteoirí sinsearacha atá freagrach as bainistiú Údarás na Gaeltachta ó lá go lá. Caithfidh an Príomhfheidhmeannach agus na bainisteoirí sinsearacha na treoracha leathan straitéiseach atá eisiithe ag an mBord a leanúint agus cinntiú go bhfuil tuiscint soiléir ag na comhaltaí boird faoi na príomhghníomhaíochtaí a bhaineann leis agus faoi aon mhór riosca a d'fhéadfadh éirí as. Is é an Príomhfheidhmeannach an príomh theagmalai idir an Bord agus bainistíocht an Údarás.

Freagrachtaí an Bhoird

Tá Bord Údarás na Gaeltachta freagrach as straitéis agus polasaithe ginearálta Údarás na Gaeltachta. Ceadaíonn an Bord infheistíochtaí, scéimeanna tacaíochta agus ceannachán nó díolachán maoinne a dhéanann an eagraíocht ar mhaithe le forbairt fiontair agus cruthú fostaíochta, cur chun cinn na Gaeilge agus an chultúir Ghaelaigh, chomh maith le forbairt phobail na Gaeltachta.

De réir Alt 18 (1) den Acht um Údarás na Gaeltachta, 1979 ní mór don Údarás ráitis airgeadais a réiteach in cibé leagan a aontaíonn an tAire, le comhaontú ón Aire Caiteachais Phoiblí agus Athchóirithe. Agus iad ag réiteach na ráiteas seo, ní mór don Údarás:

- > polasaithe cuntasáíochta oiriúnacha a roghnú agus iad a chur i bhfeidhm go seasta;
- > breithiúnais agus meastacháin atá réasúnta agus críonna a dhéanamh;
- > na ráitis airgeadais a réiteach ar bhonn gnótha leantaigh, ach amháin sa chás nach mbeadh sé ciallmhar a cheapadh go leanfadh an Bord air feidhmiú;
- > luaigh ar leanadh caighdeáin chuntasáíochta infheidhmithe, faoi réir aon imeachtaí ábhartha a bheith nochtá agus mínithe sna ráitis airgeadais;

Tá dualgas ar an mBord cuntais chearta a thugann léargas de chruinneas réasúnach ar stádas airgeadais an Bhoird ag am ar bith, agus a chuireann ar a chumas a chinntiú go n-aontaíonn na ráitis le hAlt 18 (1) den Acht um Údarás na Gaeltachta, 1979, a choimeád. Tá dualgas ar an mBord chomh maith sócmhainní an Údarás a chosaint agus dá bharr sin, gach ní atá réasúnta a dhéanamh chun aon chalaíocht nó aon ghnóthaí carma a chosc agus a thabhairt faoi deara.

Governance Statement and Board Members' Report

Governance

Údarás na Gaeltachta is a corporate body established by the Údarás na Gaeltachta Act 1979 and it operates under the aegis of the Department of Tourism, Culture, Arts, Gaeltacht, Sport and Media in accordance with the provisions of the Údarás na Gaeltachta Acts, 1979 to 2010, as amended by the Gaeltacht Act 2012. The Minister for Tourism, Culture, Arts, Gaeltacht, Sport and Media appoints the board members. The functions of Údarás na Gaeltachta are set out in Section 8 to 10 of the 1979 Act as amended in Section 17 and 18 of the Gaeltacht Act 2012. The Board is responsible for ensuring good governance and performs this task by setting strategic objectives and targets and taking strategic decisions on all key business issues.

The regular day-to-day management, control and direction of Údarás na Gaeltachta are the responsibility of the Chief Executive Officer (CEO) and the senior management team. The CEO and the senior management team must follow the broad strategic direction set by the Board, and must ensure that all Board members have a clear understanding of the key activities related to the entity, and of any significant risks likely to arise. The CEO acts as a direct liaison between the Board and management of Údarás.

Board Responsibilities

The Board of Údarás na Gaeltachta is responsible for the broad strategies and policies of Údarás na Gaeltachta. The Board approves investments, support schemes and the purchase and sale of assets undertaken by the authority for the purposes of enterprise development and employment creation, the promotion of the Irish language and culture and the development of Gaeltacht communities.

Section 18 (1) of the Údarás na Gaeltachta Act, 1979 requires An tÚdarás to prepare financial statements in such form as may be approved by the Minister, with the concurrence of the Minister for Public Expenditure and Reform. In preparing those financial statements, An tÚdarás is required to:

- > select suitable accounting policies and then apply them consistently;
- > make judgements and estimates that are reasonable and prudent;
- > prepare the financial statements on the going concern basis unless it is inappropriate to presume that the Údarás will continue in operation;
- > state whether applicable accounting standards have been followed, subject to any material departures disclosed and explained in the financial statements;

The Board is responsible for keeping proper accounting records which disclose with reasonable accuracy at any time the financial position of the company, and to enable it to ensure that the financial statements comply with Section 18 (1) of the Údarás na Gaeltachta Act, 1979. The Board is also responsible for safeguarding the assets of the company and hence for taking reasonable steps for the prevention and detection of fraud and other irregularities.

Sé dearcadh an Bhoird ná go dtugann ráitis airgeadais Údarás na Gaeltachta léargas fírinneach cóir ar fheidhmíocht airgeadais agus staid airgeadais Údarás na Gaeltachta ag 31 Nollaig 2022.

The Board considers that the financial statements of Údarás na Gaeltachta gives a true and fair view of the financial performance and the financial position of Údarás na Gaeltachta at 31 December 2022.

Struchtúr an Bhoird

Tá Cathaoirleach agus aon déag gnáthchomhalta, iad ar fad ceaptha ag an Aire Turasóireacht, Cultúir, Ealaíon, Gaeltachta, Spóirt agus Meán, ar an mBord

Board Structure

The Board consists of a Chairperson and eleven ordinary members, all of whom are appointed by the Minister for Tourism, Culture, Arts, Gaeltacht, Sport and Media.

Bail Bord <i>Board member</i>	Ról <i>Role</i>	Téarma Oifige <i>Term of office</i>
Anna Ní Ghallachair	An Cathaoirleach/ <i>Chairperson</i>	16/01/2018 go/to 15/01/2023
Séamus Cosaí Mac Gearailt	Gnáthchomhalta/ <i>Ordinary member</i>	16/01/2018 go/to 15/01/2023
Ian Mac Aindriú	Gnáthchomhalta/ <i>Ordinary member</i>	16/01/2018 go/to 15/01/2023
Eunan Mac Cuinneagáin	Gnáthchomhalta/ <i>Ordinary member</i>	16/01/2018 go/to 15/01/2023
Seosamh Ó Laoi	Gnáthchomhalta/ <i>Ordinary member</i>	16/01/2018 go/to 15/01/2023
John Shéamus Ó Fearraigh	Gnáthchomhalta/ <i>Ordinary member</i>	16/01/2018 go/to 15/01/2023
Seán Mac Congamhna	Gnáthchomhalta/ <i>Ordinary member</i>	16/01/2018 go/to 15/01/2023
Séamus Breathnach	Gnáthchomhalta/ <i>Ordinary member</i>	16/01/2018 go/to 15/01/2023
Mary Uí Chadhain	Gnáthchomhalta/ <i>Ordinary member</i>	16/01/2018 go/to 15/01/2023
Debra Uí Shúilleabháin	Gnáthchomhalta/ <i>Ordinary member</i>	16/01/2018 go/to 15/01/2023
Slobhán Seoighe	Gnáthchomhalta/ <i>Ordinary member</i>	16/01/2018 go/to 15/01/2023
Gobnait Ní Mhuimhneacháin	Gnáthchomhalta/ <i>Ordinary member</i>	01/03/2022 go/to 28/02/2023

Rinne an Bord Athbhreithniú seachtrach ar Éifeachtach agus Mheastóireacht Boird in 2021.

The Board conducted an external Board Effectiveness and Evaluation Review in 2021.

Tá dhá choiste bunaithe ag an mBord mar seo a leanas:

The Board has established 2 committees as follows:

An Coiste Iniúcháireachta agus Riosca: ar a bhfuil cheithre chomhalta agus ball amháin neamhspleách. Scrúdaíonn an coiste seo ráitis airgeadais, cúrsaí rialachais chorparáidigh agus bainistíochta riosca, tuairiscí ón bhfeidhm Iniúcháireachta Inmheánaí agus ón Ard-Reachtáire Cuntas agus Ciste, agus obair eile a dhéantar i dtaca leis an eagraíocht agus lena chuid fochuideachtaí

Audit and Risk Committee: comprises 4 Board members and one independent member. This committee examines financial statements, corporate governance and risk management matters, reports from the Internal Audit function and from the Comptroller and Auditor General, and other work carried out in relation to the organisation and its subsidiary companies.

Féach thíos liosta de bhaill an Choiste Iniúcháireachta agus Riosca a bhí ag feidhmiú in 2022:

Mary Uí Chadhain, Cathaoirleach
Eunan Mac Cuinneagáin
Anna Ní Ghallachair
Ian Mac Aindriú
Caitlín Ní Ghabháin (comhalta seachtrach)

The members of the 2022 Audit and Risk Committee were as follows:

Mary Uí Chadhain, Chairperson
Eunan Mac Cuinneagáin
Anna Ní Ghallachair
Ian Mac Aindriú
Caitlín Ní Ghabháin (external member)

Bhí ceithre chruinniú den Choiste Iniúcháireachta agus Riosca in 2022.

There were 4 meetings of the Audit and Risk Committee in 2022.

An Coiste Meastóireachta : Ar an gcoiste sin bíonn an Cathaoirleach, comhalta boird agus an Príomhfheidhmeannach mar aon le hionadaí an ceann ón Roinn Turasóireachta, Cultúir, Ealaíon, Gaeltachta, Spóirt agus Meán, ón nGníomhaireacht Forbartha Tionscail (Éire) agus ó Fhiontraíocht Éireann. Is coiste reachtúil é seo a dhéanann meastóireacht ar thionscadail mhóra agus a chuireann moltaí chuig an mBord.

Féach thíos liosta na comhaltaí boird an Choiste Meastóireachta a bhí ag feidhmiú in 2022:
Anna Ní Ghallachair
Seosamh Ó Laoi

Ní raibh aon chruinniú ag an gcoiste seo le linn 2022.

Sceideal Freastail, Táillí agus Costais

Tá sceideal freastail na gcrúinnithe Boird agus Coistí do 2022 thíos chomh maith le táillí agus costais a fuair gach comhalta.

Evaluation Committee: comprises the Chairperson, one board member and the Chief Executive as well as one representative each from the Department of Tourism, Culture, Arts, Gaeltacht, Sport and Media, from IDA (Ireland) and from Enterprise Ireland. This statutory committee evaluates largescale projects and makes recommendations to the Board.

The board members of the 2022 Evaluation committee were as follows:
Anna Ní Ghallachair
Seosamh Ó Laoi

No meetings of this committee were held in 2022.

Schedule of Attendance, Fees and Expenses

A schedule of attendance at the Board and Committee meetings for 2022 is set out below including the fees and expenses received by each member.

	An Bord	An Coiste Iníúcháireachta agus Riosca	Táille	Costais Taistil	
	Board	Audit and Risk Committee	Fee	Expenses	
Líon cruinnithe					
No. of meetings	14	4			
Anna Ní Ghallachair	14	4	11,970	16,295	Nóta/ Note 1
Debra Uí Shúilleabháin	5	-	-	-	
Eunan Mac Cuinneagáin	13	3	7,695	5,738	
Ian Mac Aindriú	11	4	7,695	7,551	
John Shéamus Ó Fearraigh	11	-	7,695	3,008	
Mary Uí Chadhain	11	4	7,695	5,247	
Séamus Breathnach	8	-	7,695	-	
Séamus Cosá Mac Gearailt	13	-	7,695	6,764	
Seán Mac Congamhna	6	-	7,695	968	
Seosamh Ó Laoi	13	-	7,695	-	
Siobhán Seoighe	13	-	-	4,498	Nóta/ Note 1
Gobnait Ní Mhuimhneacháin	10	-	7,695	1,614	
			81,225	51,683	

Baineann na costais seo le costas freastail ar chruinnithe boird, cruinnithe boird fhochuideachta agus ar chruinnithe agus ar imeachtaí eile ina ról mar chomhaltaí an Údaráis.

The expenses relate to attendance at board meetings, subsidiary board meetings and other meetings and events in their role as board members.

Nóta 1: Bhí dhá bhallí boird nach bhfuair táille boird faoin bprionsabal Duine Amháin, Tuarastal Amháin.

Note 1: There were two board members who did not receive a board fee under the One Person One Salary principle.

Príomhathruithe Pearsanra

Chuaigh an Príomhfheidhmeannach Micheál Ó hÉanaigh ar scor ar 31 Lúnasa 2022. Ceapadh Tomás Ó Siocháin mar Phríomhfheidhmeannach le héifeacht ón 7 Nollaig 2022. D'fheidhmigh an Stiúrthóir Seirbhísí Corparáideach, Colm Ó Coisdealbha mar Phríomhfheidhmeannach Eatramhach ón 1 Meán Fómhair 2022 go 06 Nollaig 2022. D'éirigh an Stiúrthóir Fiontraíochta, Fostaíochta & Maoin An Dr Mark De Faolte as a chuid dualgais ar an 14 Aibreán 2022 agus ceapadh Dearbháil Ní Chualáin sa phost seo ar 5 Meán Fómhar 2022.

Key Personnel Changes

The Chief Executive Officer, Mr. Micheál Ó hÉanaigh retired on 31 August 2022. Mr Tomás Ó Siocháin was appointed as Chief Executive Officer with effect from 07 December 2022. The Director of Corporate Services, Mr. Colm Ó Coisdealbha acted as interim CEO from 01 September 2022 to 06 December 2022. Dr Mark White Director of Enterprise, Employment and Property retired from office on 14 April 2022 and Dearbháil Ní Chualáin was appointed to this position on 5 September 2022.

Nochtuithe a éilíonn an Cód Cleachtais chun Comhlachtaí Stáit a Rialú (2016)

Tá an Bord freagrach as a chinntiú go gclíofann Údarás na Gaeltachta le riachtanais an Chód Cleachtais chun Comhlachtaí Stáit a rialú ("an Cód") mar a bhí foilsithe ag an Roinn Caiteachais Phoiblí agus Athchóirithe i Lúnasa 2016. Éilíonn an Cód na nochtuithe seo a leanas:

Briseadh Síos ar Shochair Ghearrthéarmacha fostaithe

Ráinse shochair iomláin fostaithe

Ó/ From		Chuig /To
€60,000	-	€69,999
€70,000	-	€79,999
€80,000	-	€89,999
€90,000	-	€99,999
€100,000	-	€109,999
€110,000	-	€119,999
€120,000	-	€129,999
€130,000	-	€139,999
€140,000	-	€149,999
€150,000	-	€159,999

Nóta: D'aídhm an nochtá seo, tá tuarastal san áireamh i sochair ghearrthéarmacha fostaithe i ndáil le seirbhísí a thug siad i rith na tréimhse tuairiscithe, ach níl ÁSPC fostóra.

Costais Chomhairleoireachta

Cuimsíonn costais chomhairleoireachta costas na comhairle seachtraí a thugtar don bhainistíocht agus ní chuimsíonn siad feidhmeanna seachfhoinsithe "gnó-mar-is gnách".

	2022	2021	
Comhairle Airgeadais	5,173	460	Financial Advice
Comhairle Dí	24,836	74,262	Legal Advice
Teicneolaíocht Fáisnéise	81,668	214,103	Information Technology
Acmhainní Daonna	34,578	27,308	Human Resources
Forbairt Gnó	0	0	Business Development
Eile	73,980	31,365	Other
Costas Iomlán Comhairleoireachta	220,235	347,497	Total Consultancy costs

Costais chomhairleoireachta chaipitlithe	81,668	188,929	Consultancy costs capitalised
Costais chomhairleoireachta muirearaithe do Ioncam agus Caiteachas agus Cúlchiste Ioncam Coimeáda.	138,566	158,568	Consultancy costs charged to the Income and Expenditure and Retained Revenue Reserves.

Iomlán

220,234 347,497 Total

Costais Dhlíthiúla agus Socraíochtaí

Níor thabhaigh Údarás na Gaeltachta aon chaiteachas maidir le costais dí agus socraíochtaí in 2022

Disclosures required by Code of Practice for the Governance of State Bodies (2016)

The Board is responsible for ensuring that Údarás na Gaeltachta has complied with the requirements of the Code of Practice for the Governance of State Bodies ("the Code"), as published by the Department of Public Expenditure and Reform in August 2016. The following disclosures are required by the Code:

Employee Short-Term Benefits Breakdown

Range of total employee benefits

Líon Fostaithe
Number of Employees

	2022	2021
€60,000 - €69,999	22	18
€70,000 - €79,999	5	5
€80,000 - €89,999	10	20
€90,000 - €99,999	14	1
€100,000 - €109,999	1	4
€110,000 - €119,999	8	6
€120,000 - €129,999	2	1
€130,000 - €139,999	0	0
€140,000 - €149,999	0	1
€150,000 - €159,999	1	0

Note: For the purpose of this disclosure, short-term employee benefits in relation to services rendered during the reporting period include salary but exclude employer's PRSI

Consultancy Costs

Consultancy costs include the cost of external advice to management and exclude outsourced "business-as-usual" functions.

Legal Costs and Settlements

Údarás na Gaeltachta incurred no expenditure in relation to legal costs and settlements in 2022

Caiteachas Taistil agus Cothabhála**Travel and Subsistence expenditure**

Baile	2022	2021	Domestic
-Bord	48,604	4,568	-Board
-Fostaithe*	278,229	98,157	-Employees*
<i>Idirnáisiúnta</i>			<i>International</i>
-Bord	3,080	0	-Board
-Fostaithe*	28,486	4,119	-Employees
	<u>358,399</u>	<u>106,844</u>	

*Baineann €27,829 (2021- €10,002) de seo le taisteal fostaithe tograí eorpacha atá gearrtha amach ar na tograí (féach nóta 5b).

*€27,829 (2021-€10,002) of this relates to expenses of the employees of the european projects that is charged to the projects. (See note 5b).

Caiteachas Fáilteachais**Hospitality Expenditure**

Cuimsíonn an cuntas Ioncaim agus Caiteachais agus Cúlchiste Ioncaim Coirmeáda an caiteachas féilteachais seo a leanas:

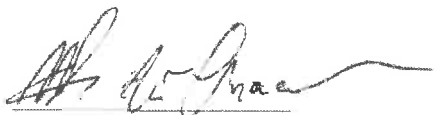
The Income and Expenditure and Retained Revenue Reserves account includes the following hospitality expenditure:

	2022	2021	
	€	€	
Fáilteachas Foirne	5,789	4,000	Staff Hospitality
Fáilteachas Cliaint	7,313	3,689	Client hospitality
<i>Iomlán</i>	<u>13,102</u>	<u>7,689</u>	<i>Total</i>

Ráiteas Comhlíontachta**Statement of Compliance**

Tá An Cód Cleachtas chun Comhlíochtaí Stáit a Rialú (2016) glachta ag an mBord agus tá gnáthaimh i bhfeidhm chun a chinntiú go gcomhlíontar an cód. Chomhlíon Údarás na Gaeltachta an Cód Cleachtas cé is moite de chuid de na riachtanais a bhain le maoiniú deontais. Tá maolú lorgtha ag Údarás na Gaeltachta i dtaca leis an riachtanas do cheadú chun deontais a réamh-mhaoiniú agus an riachtanas atá ar dheontaithe sonraí maidir le deontais ó Údarás na Gaeltachta a nochtá ina ráitis airgeadais

The Board has adopted the Code of Practice for the Governance of State Bodies (2016) and has put procedures in place to ensure compliance with the code. Údarás na Gaeltachta was in compliance with the Code of Practice with the exception of some of the requirements in relation to grant funding. Údarás has sought derogations in relation to the requirement for sanction to pre-fund grants and the requirement for grantees to disclose details of Údarás grants in their financial statements.

Mary Uí Chadhain

Dáta: 21/12/2023

Cathaoirleach

Sonya Uí Shíoda

Comhalta

Ráiteas um Rialú Inmheánach

Scóip na Freagrachta

Thar ceann Bhord Údarás na Gaeltachta, admhaím an fhreagracht atá orainn lena chinntiú go bhfuil córas éifeachtach rialaithe inmheánaigh á chothabháil agus á fheidhmiú.

Cuireann an fhreagracht seo san áireamh riachtanais an Chód Cleachtais chun Comhlachtaí Stáit a Rialú (2016).

Aidhm an Chórais Rialaithe Inmheánaigh

Tá an córas rialaithe inmheánaigh deartha chun riosca a bhainistiú go leibhéal inghlactha seachas fáil réidh leis. Ní féidir leis an gcóras ach ráthaíocht réasúnach agus ní ráthaíocht iomlán a thabhairt go bhfuil sócmhainní cosanta, go bhfuil idirbhearta údaráithe agus taifeadta go cuí, agus go seachnaítear earráidí ábhartha nó neamhrialtachtaí nó go n-aimsítear iad laistigh de thréimhse thráthúil.

Tá an córas rialaithe inmheánaigh, atá de réir na dtreoirínte a d'eisigh an Roinn Caiteachais Phoiblí agus Athchóirithe, i bhfeidhm san Údarás don bhliain dar críoch 31 Nollaig 2022 agus go dtí an dáta ar faomhadh na ráitis airgeadais.

Tá Coiste Iniúcháireachta agus Riosca ag Údarás na Gaeltachta ar a bhfuil ceathrar comhaltaí boird agus ball seachtach le saineolas airgeadais agus iniúcháireachta. Tháinig an Coiste le chéile cheithre huair in 2022. Ghlac an Coiste Iniúcháireachta agus Riosca leis an bpolasáil bainistiú riosca a leagann síos an próiseas riosca.

Cumas chun Riosca a láimhseáil

Tá Seirbhís Iniúcháireachta Inmheánaí, a fheidhmíonn de réir an Chód Frámaíochta um Scothcleachtas atá leagtha amach sa Chód Cleachtais um Rialachas Comhlachtaí Stáit, á soláthar don Údarás. Tá feidhm an iniúchta inmheánaigh seachfhoinisithe chuig comhlacht cuntasafóichta neamhspleách. Cuireann obair na Seirbhíse sin san áireamh an anailís a dhéantar ar rioscaí a d'fhéadfadh dul i gcion ar an eagraíocht agus bunaítear pleananna bliantúla iniúcháireachta inmheánaí ar an anailís sin. Formhuiníonn an Coiste Iniúcháireachta agus Riosca anailís na rioscaí agus na pleananna iniúcháireachta inmheánaí. Ar a laghad uair amháin sa bhliain cuireann an tSeirbhís Iniúcháireachta Inmheánaí tuairisc ar fáil don Choiste Iniúcháireachta agus Riosca ar ghníomhaíocht iniúcháireachta inmheánaí. Léiríonn an tuairisc tuairim na Seirbhíse ar leordhóthanacht agus éifeachtacht an chórais rialaithe inmheánaigh.

Creat Riosca agus Rialaithe

Tá córas bainistiú riosca i bhfeidhm ag Údarás na Gaeltachta a aithníonn agus a thuairiscíonn príomh- rioscaí agus na gníomhartha atá i bhfeidhm ag an mbainistíocht le dul i ngleic leo, agus chomh fada agus is féidir, na rioscaí sin a mhaolú. Tá clár rioscaí i bhfeidhm a aithníonn na príomh-rioscaí d'Údarás na Gaeltachta agus tá siad seo aitheanta, measúnaithe agus grádaithe de réir a dtábhacht.

Statement on Internal Control

Scope of Responsibility

On behalf of the Board of Údarás na Gaeltachta, I acknowledge our responsibility for ensuring that an effective system of internal control is maintained and operated.

This responsibility takes account of the requirements of the Code of Practice for the Governance of State Bodies (2016).

Purpose of the System of Internal Control

The system of internal control is designed to manage risk to a tolerable level rather than to eliminate it. The system can only provide reasonable and not absolute assurance that assets are safeguarded, transactions authorised and properly recorded, and that material errors or irregularities are either prevented or would be detected in a timely period.

The system of internal control, which accords with the guidance issued by the Department of Public Expenditure and Reform has been in place in Údarás na Gaeltachta for year ended 31 December 2022 and up to the date of approval of the financial statements.

Údarás na Gaeltachta has an Audit and Risk Committee (ARC) comprising four Board members and one external member with financial and audit expertise. The ARC met four times in 2022. The ARC accepted the risk management policy that sets out the risk process.

Capacity to Handle Risk

An Internal Audit Service is provided to Údarás na Gaeltachta which operates in accordance with the Framework Code of Best Practice set out in the Code of Practice on the Governance of State Bodies. The internal audit function is outsourced to an independent accountancy firm. The work of that Service is informed by analysis of the risk to which the body is exposed, and annual internal audit plans are based on this analysis. The analysis of risk and the internal audit plans are endorsed by the Audit and Risk Committee. At least annually, the Internal Audit Service provides the Audit and Risk Committee with a report of internal audit activity. The report reflects the opinion of the Internal Audit Service on the adequacy and effectiveness of the system of internal control.

Risk and Control Framework

Údarás na Gaeltachta has implemented a risk management system which identifies and reports key risks and the management actions being taken to address and, to the extent possible, to mitigate those risks. A risk register is in place which identifies the key risks facing Údarás na Gaeltachta and these have been identified, evaluated and graded according to their significance.

Tá céimeanna tógtha ag an mBord lena chinntiú go bhfuil timpeallacht rialaithe oiriúnaigh i bhfeidhm trí:

- >Shainiú soiléir a dhéanamh ar fhreagrachtaí agus ar chumhachtaí na bainistíochta;
 - >Nósanna imeachta foirmiúla a bhunú chun monatóireacht a dhéanamh ar ghníomhaíochtaí agus chun sócmhainní na heagraíochta a chosaint;
 - >Chultúr freagrachta a fhorbairt ar fud gach leibhéal den eagraíocht.
- Tá próisis bunaithe ag an mBord chun rioscaí gnó a aithint agus a mheas trí:
- >Chineál, fairsinge agus impleachtaí airgeadais rioscaí a bhfuil aghaidh le tabhairt ag an gcomhlacht orthu a aithint lena n-áirítear an méid agus na catagóirí a mheasann sé atá inghlactha;
 - >Mheasúnacht a dhéanamh ar an dóchúlacht go dtarlóidh na rioscaí a aithníodh;
 - >Oibriú go dlúth leis an Rialtas agus le gníomhaireachtaí éagsúla chun a chinntiú go bhfuil tuiscint shoiléir ar spriocanna Údarás na Gaeltachta agus go bhfuil tacaíocht ann do na straitéisí chun na spriocanna sin a bhaint amach.

Maidir leis na fochuideachtaí atá ar lánúinéireacht; Muintearas Teo, Ealaín (na Gaeltachta) Teo, Seirbhísí Forbartha Gnó CGA agus MIDC Páirc na Mara CGA tá céimeanna glactha ag an mBord chun timpeallacht rialaithe oiriúnaigh a chinntiú trí:

- >bhall a cheapadh ar Bhord an dá fhochuideachta;
- >chathaoirleach na gceithre fhochuideachta a bheith ag tuairisciú chuig Cathaoirleach Bhord Údarás na Gaeltachta ag dearbhú go bhfuil siad ag comhlíonadh na gCód Cleachtais chun Comhlachtaí Stáit a rialú;
- >iniúcháir ar leith a bheith ag na fochuideachtaí ach go mbeadh siad faoi réir iniúchadh inmheánach ag Údarás na Gaeltachta;

Monatóireacht agus Athbhreithniú Leanúnach

Tá an córas rialaithe inmheánaigh bunaithe ar chreat eolais bhainistíochta rialta, nósanna imeachta riaracháin ar a n-áirítear scaradh dualgas, agus córas tarmáigin agus cuntasachta. Áirítear ann ach go háirithe:

- >Córas buiséadta cuimsitheach le buiséad bliantúil a chomhaontaíonn agus a athbhreithníonn Bord Údarás na Gaeltachta;
- >Athbhreithnithe rialta ag Bord Údarás na Gaeltachta ar thuairiscí bliantúla airgeadais agus tréimhsiúla a léiríonn feidhmíocht airgeadais in aghaidh réamhaisnéisí;
- >Spriocanna a shocrú chun feidhmíocht airgeadais agus eile a thomhas;
- >Treoirínte rialaithe infheistíochta caipitil sainithe go soiléir;
- >Disciplíní foirmiúla do bhainistíocht tionscadal.

The Board has taken steps to ensure an appropriate control environment is in place by:

- >Clearly defining management responsibilities and powers;
 - >Establishing formal procedures for monitoring the activities and safeguarding the assets of the organisation;
 - >Developing a culture of accountability across all levels of the organisation.
- The Board has established processes to identify and evaluate business risks by:
- >Identifying the nature, extent and financial implication of risks facing the body including the extent and categories which it regards as acceptable;
 - >Assessing the likelihood of identified risks occurring;
 - >Working closely with Government and various agencies to ensure that there is a clear understanding of Údarás na Gaeltachta's goals and support for the strategies to achieve those goals.

In relation to the wholly owned subsidiaries; Muintearas Teo, Ealaín (na Gaeltachta) Teo, Seirbhísí Forbartha Gnó CGA agus MIDC Páirc na Mara CGA, the Board has taken steps to ensure an appropriate control environment by:

- >appointing a member to the Board of each subsidiary;
- >the chairperson of each subsidiary reporting to the Chairperson of the Board of Údarás na Gaeltachta confirming compliance with the Code of Practice for the governance of State Bodies;
- >the subsidiaries having separate auditors but subject to Internal audit by Údarás na Gaeltachta;

Ongoing Monitoring and Review

The system of internal control is based on a framework of regular management information, administration procedures including segregation of duties, and a system of delegation and accountability. In particular it includes:

- >A comprehensive budgeting system with an annual budget which is reviewed and agreed by the Board of Údarás na Gaeltachta;
- >Regular reviews by the Board of Údarás na Gaeltachta of periodic and annual financial reports which indicate financial performance against forecasts;
- >Setting targets to measure financial and other performance;
- >Clearly defined capital investment control guidelines;
- >Formal project management disciplines.

Soláthar

Dearbhaím go bhfuil gnáthaimh i bhfeidhm ag Údarás na Gaeltachta le cinntiú go gcloítear le rialacha agus treoracha reatha soláthar. Aibhsítear thíos nithe a thagann chun cinn i dtaca le rialuithe maidir le soláthar faoi Rialú Inmheánach.

Athbhreithniú ar Éifeachtúlacht

Dearbhaím go bhfuil gnáthaimh i bhfeidhm ag Údarás na Gaeltachta chun monatóireacht a dhéanamh ar éifeachtúlacht a ghnáthaimh bainistíochta riosca agus rialaithe. Bíonn obair na Seirbhíse Iníúcháireachta Inmheánaí, An Choiste Iníúcháireachta agus Riosca a mhaoirsíonn obair na Seirbhíse sin, bhainisteoirí feidhmeannacha laistigh d'Údarás na Gaeltachta atá freagrach as forbairt agus cothabháil an chreat oibre rialaithe airgeadais, agus ráitis arna ndéanamh ag an Ard-Reachtaire Cuntas agus Ciste sa litir bhainistíochta, mar bhonn eolais don Bhord agus é ag déanamh monatóireachta agus athbhreithnithe ar éifeachtacht an chórais rialaithe inmheánaigh.

Dearbhaím go ndearna an Bord athbhreithniú ar éifeachtacht an chórais rialaithe inmheánaigh a bhí i bhfeidhm i rith na bliana 2022.

Ceisteanna maidir le Rialú Inmheánach

(1) Baillú Cíosanna

Tá an Bord feasach i dtaobh na saincheisteanna a bhaineann le baillú cíosanna. Tá céimeanna á nglacadh chun feabhas a chur ar bhailiú fiacha.

(2) Soláthar Neamh-Chomhlíontach

I rith 2022, rinneadh caiteachas €125,653 a thabhtú i ndáil le hearraí agus seirbhísí do bheirt soláthróirí áit nár chloígh na nósanna imeachta a leanadh leis na treoirlínte maidir le soláthar. Sa dá chás seo, is tar-rolladh de chonarthaí reatha a bhí i gceist. Déanfar tairiscint ar na conarthaí seo i ráithe a haon de 2023.

(3) Socraíocht CBL

In 2022, rinne Údarás na Gaeltachta nochtadh saorálach chuig Oifig na gCoimisinéirí Ioncaim maidir leis an mbunús ar a raibh ionchur dhéach na gcreidmheasanna CBL á gclonrionnt. D'athraigh na Coimisinéirí Ioncaim rátaí CBL dá bharr. Mar thoradh ar seo, tharla go raibh tuairisceáin CBL curtha isteach a bhí míchruinn agus dá bhrí sin bhí ganníocaíocht CBL don tréimhse 2017 go 2022.

D'aontaigh na Coimisinéirí Ioncaim agus Údarás na Gaeltachta ar shocrú €175,400 agus san áireamh ansin bhí an ganníocaíocht CBL móide ús. Íocadh an suim sin leis na Coimisinéirí Ioncaim i mí Eanáir 2023.

Procurement

I confirm that Údarás na Gaeltachta has procedures in place to ensure compliance with current procurement rules and guidelines. Matters arising regarding controls over procurement are highlighted under Internal Control Issues below.

Review of Effectiveness

I confirm that Údarás na Gaeltachta has procedures to monitor the effectiveness of its risk management and control procedures. The Board's monitoring and review of the effectiveness of the system of internal control is informed by the work of the Internal Audit Service, the Audit and Risk Committee which oversees the work of that Service, the executive managers within Údarás na Gaeltachta who have responsibility for the development and maintenance of the financial control framework and comments made by the Comptroller and Auditor General in the management letter.

I confirm that the Board carried out a review of the effectiveness of the system of internal controls in operation during 2022.

Internal Control Issues

(1) Rent Collection

The Board is cognizant of the issues in relation to the collection of rents. Steps are being undertaken to improve the debt collection.

(2) Non-Compliant Procurement.

During 2022 expenditure of €125,653 was incurred in relation to goods and services with two suppliers where procedures employed did not comply with procurement guidelines. In both cases this was due to rollover of existing contracts. These contracts will be tendered for in quarter one of 2023.

(3) Vat settlement

In 2022 Údarás made a voluntary disclosure to Revenue relating to the basis of apportioning dual input vat credits. This resulted in a change of VAT rates by Revenue. As a result, incorrect VAT returns had been submitted resulting in an underpayment of VAT for the period 2017 to 2022. Revenue and Údarás agreed a settlement of €175,400 which included the underpayment of VAT and Interest. This amount was paid to Revenue in January 2023

Arna shíniú thar ceann an Bhoird

Mary Uí Chadhain
Cathaoirleach

Dáta: 21/12/2023

Signed on behalf of the Board

Ard-Reachtair Cuntas agus Ciste Comptroller and Auditor General

Tuarascáil le cur faoi bhráid Thithe an Oireachtais

Údarás na Gaeltachta

Tuairim ar na ráitis airgeadais

Rinne mé iniúchadh ar ráitis airgeadais Údarás na Gaeltachta don bhliain dar chríoch an 31 Nollaig 2022 mar a éilítear faoi alt 18 den Acht um Údarás na Gaeltachta 1979. Tá na ráitis airgeadais comhdhéanta de

- ráiteas ioncain agus caiteachas agus cúlchistí ioncain coiméadta
- ráiteas ar ioncam cuimsitheach
- ráiteas staid airgeadais
- ráiteas sreabhadh airgid, agus
- na nótaí gaolmhara lena n-áirítear achoimre ar bheartais shuntasacha airgeadais, agus sceideal a haon.

Is é mo thuairim go dtugann na ráitis airgeadais léargas fíor agus cothrom ar shócmhainní, dlíteanais agus staid airgeadais Údarás na Gaeltachta amhail an 31 Nollaig 2022 agus ar a hioncam agus ar a caiteachas don bhliain 2022 de réir Chaighdeán Tuairiscithe Airgeadais (CTA)102 - *An Caighdeán Tuairiscithe Airgeadais atá infheidhmithe sa Ríocht Aontaithe agus i bPoblacht na hÉireann.*

An bonn atá leis an tuairim

Rinne mé iniúchadh ar na ráitis airgeadais de réir na gCaighdeán Idirnáisiúnta maidir le hIniúchóireacht, ama fhógairt ag an Eagraíocht Idirnáisiúnta d'Ard-Institiúidí Iniúchóireachta. Déantar cur síos san aguisín atá leis an tuarascáil seo ar na freagrachtaí atá orm de réir na gcaighdeán sin. Táim neamhspleách ó Údarás na Gaeltachta agus tá mo fhreagrachtaí eiteiciúla eile comhlíonta agam de réir na gcaighdeán.

Measaim go bhfuil an fhianaise iniúchóireachta atá aimsithe agam leordhóthanach agus ábhartha chun bonn a chur faoi mo thuairim.

Tuairisc ar fhaisnéis seachas na ráitis airgeadais, agus ar nithe eile

Tá faisnéis ar leith eile curtha i láthair ag Údarás na Gaeltachta in éineacht leis na ráitis airgeadais. Tá an fhaisnéis sin comhdhéanta den tuarascáil bhliantúil, an ráiteas rialachais agus tuarascáil na gcomhaltaí Boird, agus an ráiteas um rialú inmheánach. Tá cur síos san aguisín atá leis an tuarascáil seo ar na freagrachtaí atá orm tuairisciú i leith faisnéis den chineál sin, agus ar ábhair ar leith eile lena dtuairiscim trí eisceacht.

Díscriobh caiteachas caipítíl

Nochtann Nóta 14 leis na ráitis airgeadais gur dhíscriobh An tÚdarás costais chaipítíl de €662,000 a bhain le tionscadal athchóirithe foirgnimh, sa bhliain 2022. Níl sé ar chumas an Údaráis dul ar aghaidh leis an tionscadal athchóirithe toisc nach bhfuarthas an cómhaoiniú a rabhtas ag súil leis.

Seamus Mac Cárthaigh

Seamus Mac Cárthaigh
Ard-Reachtair Cuntas agus Ciste
22 Nollaig 2023

Aguisín don tuarascáil

Freagrachtaí comhaltaí an Bhoird

Mar atá leagtar amach sa ráiteas rialachais agus tuarascáil na gcomhaltaí Boird, tá an Bord freagrach as

- na ráitis airgeadais bliantúil a ullmhú ar an mbealach a fhorordaítear faoin alt 18 den Acht um Údarás na Gaeltachta 1979
- a chinntiú go dtugann na ráitis léargas fíor agus cothrom de réir CTA 102
- rialtacht na n-idirbheart a chinntiú
- a mheas cibé an bhfuil úsáid as an mbonn cuntasáiochta gnóthas leantach oiriúnach, agus
- rialú inmheánach a chinneann siad atá riachtanach d'fhonn ráitis airgeadais a ullmhú atá saor ó mhíríteas ábhartha, cibé mar thoradh ar chalaos nó earráid.

Freagrachtaí an Ard-Reachtair Cuntas agus Ciste

Éilítear orm faoi alt 18 den Acht um Údarás na Gaeltachta 1979 ráitis airgeadais Údarás na Gaeltachta a iniúchadh agus tuairisc a thabhairt orthu chuig Títhe an Oireachtais.

An cuspóir atá agam le linn an iniúchta ná teacht ar dhearbhu réasúnach cibé an bhfuil na ráitis airgeadais tríd is tríd saor ó aon mhíríteas ábhartha mar thoradh ar chalaos nó earráid. Is ionann dearbhú réasúnach agus leibhéal ard dearbhaithe ach ní hionann é is barántas go dtiocfar i gcónaí, le linn iniúchadh a dtugtar faoi de réir na gCaighdeán Idirnáisiúnta maidir le hIniúchóireacht, ar mhírítis ábhartha nuair is ann dóibh. D'fhéadfadh míráitis eascairt ó chalaos nó ó earráid agus meastar iad a bheith ábhartha má tá ionchas réasúnach ann go n-imreoidh siad, astu féin nó le chéile, tionchar ar chinntí eacnamaíochta úsáideoirí a dhéantar bunaithe ar na ráitis airgeadais seo.

Mar chuid d'iniúchadh a sheoltar de réir na gCaighdeán Idirnáisiúnta maidir le hIniúchadh, cleachtaim breithiúnas gairmiúil agus sceipteachas gairmiúil i gcaitheamh an iniúchta. Is mé á dhéanamh sin.

- aithním na rioscaí atá ann i leith míráiteas ábhartha sna ráitis airgeadais cibé mar thoradh ar chalaos nó earráid agus déanaim measúnú orthu; leagaim amach nósanna imeachta iniúchta mar fhreagra ar na rioscaí sin agus cuirim i bhfeidhm iad; agus tagaim ar fhianaise iniúchta atá leordhóthanach agus iomchuí chun bonn a chur faoi mo thuairim. Tá an riosca a bhaineann le gan míráiteas ábhartha ó chalaos a bhrath níos airdé ná ó earráid mar go bhféadfadh claonpháirteachas, bríonnú, easnaimh d'aon turas, mífhaisnéis nó sárú ar rialú inmheánach a bheith i gceist le calaóis.
- Faighim tuiscint ar rialú inmheánach atá ábhartha don iniúchadh d'fhonn nósanna imeachta iniúchta a leagan amach atá ábhartha sna cúinsí atá i gceist, ach ní chun críocha tuairim a thabhairt ar éifeachtacht na rialuithe inmheánacha.
- Déanaim measúnú ar ábharthacht na mbeartas cuntasáiochta agus a réasúnach is atá meastacháin chuntasáiochta agus nochtuithe bainteacha.

- Socraím chomh oiriúnach is atá sé úsáid a bhaint as an mbonn cuntasáiochta gnóthas leantach agus, bunaithe ar an bhfianaise iniúchóireachta a dtagaim air, cibé an bhfuil neamhchinnteacht ábhartha ann maidir le himeachtaí nó coinníollacha a chaitheadh amhras suntasach ar chumas Údarás na Gaeltachta leanúint mar ghnóthas leantach. Má shocraím go bhfuil mhíchinnnteacht ábhartha ann, éilítear orm aird a tharraingt i mo thuarascáil ar na nochtuithe bainteacha sna ráitis airgeadais nó, má tá nochtuithe den chineál sin neamhleordhóthanach, mo thuairim a leasú. Tá mo chonclúidí bunaithe ar an bhfianaise iniúchóireachta a dtángthas uirthi go dtí dáta mo thuarascála. D'fhéadfadh imeachtaí amach anseo stop a chur ar Údarás na Gaeltachta leanúint mar ghnóthas leantach.
- Déanaim measúnú ar an gcur i láthair, struchtúr agus ábhar na ráiteas airgeadais tríd is tríd lena n-áirítear na nochtuithe agus cibé an léiríonn na ráitis airgeadais na hidirbhearta agus na himeachtaí bunúsacha ar bhealach a thugann léiriú cóir.

Chomh maith le nithe eile, cuirim scóip agus am an iniúchta in iúl dóibhsean atá freagrach as rialachas chomh maith le torthaí suntasacha iniúchta lena n-áirítear aon easnaimh mhóra sa chóras rialaithe inmheánaigh a aithním le linn m'iniúchta.

Tuairiscím trí eisceacht, más é mo thuairim,

- nach bhfaighim an fhaisnéis agus na mínithe go léir a theastaigh uaim chun m'iniúchadh a dhéanamh, nó
- cibé an raibh na taifid chuntasáiochta leordhóthanach chun iniúchadh ceart a dhéanamh ar na ráitis airgeadais nó
- mura bhfuil na ráitis airgeadais ag teacht leis na taifid chuntasáiochta.

Faisnéis eile seachas na ráitis airgeadais

Ní chuimsíonn mo thuairim ar na ráitis airgeadais an fhaisnéis eile a cuireadh i láthair in éineacht leis na ráitis sin agus ní thugaim aon dearbhú ar aon bhealach ina leith.

Maidir le m'iniúchadh ar na ráitis airgeadais, éilítear orm faoi na Caighdeán Idirnáisiúnta maidir le hIniúchadh an t-eolas eile a chuirtear i láthair a léamh agus lena linn sin a bhreithniú cibé an bhfuil an fhaisnéis eile ag teacht go hábhartha leis na ráitis airgeadais nó le heolas a fuarthas le linn an iniúchta nó más léir go bhfuil míráiteas ábhartha i gceist. Má shocraím, bunaithe ar an obair atá déanta agam, go bhfuil míráiteas ábhartha i gceist sa bhfaisnéis eile seo, éilítear orm tuairiscí ina leith sin.

Tuairisc ar nithe eile

Tugadh faoin iniúchadh de réir breithnithe speisialta a bhaineann le comhlachtaí Stáit i ndáil lena mbainistiú agus a bhfeidmiú. Tuairiscím má fhaighim go bhfuil nithe ábhartha eile ann a bhaineann leis an tsli a ndearmadh gnó poiblí.

Lorgaim fianaise faoi rialtacht na n-idirbheart airgeadais le linn an iniúchta. Tuairiscím má thug m'iniúchadh aird ar aon chás ábhartha nár feidhmíodh suimeanna airgid chun na gcríoch a bhí beartaithe, nó sa chás nach mbíonn na hidirbhearta ag cloí leis na húdaráis a dhéanann rialú orthu.

Ráiteas Ioncaim agus Caiteachais agus Cúlchistí Ioncaim Coiméadta

don bhliain dar críoch 31 Nollaig 2022

Statement of Income and Expenditure and Retained Revenue Reserves

for the year ended 31 December 2022

	Nótaí	2022 €'000	2021 €'000
Ioncam:			Income:
Deontais an Oireachtais	2	34,779	31,696 Oireachtas Grants
Ioncam ó Chistí Eile	3	3,179	3,421 Income from Other Funds
Cíosanna ó Mhain ar Léas	4	4,409	4,216 Rents from Leased Property
Scéimeanna Fostaíochta agus Sóisialta	5(a)	17,363	16,523 Employment and Social Schemes
Tograí Eorpach Cómhainithe	5(b)	412	408 European Co Funded Projects
Ioncam Eile	6	3,602	3,272 Other Income
Farasbarr/(Easnamh) ar Dhiúscairt Sócmhainní agus Infheistíochtaí	7	4,338	744 Surplus/(Deficit) on Disposal of Assets and Investments
Aisíocaíochtaí Deontas		10	0 Grant Repayments
Maoiniú Iarchurtha Glan do Shochair Scoir	24(c)	(1,118)	(1,904) Net Deferred Funding for Retirement Benefits
Iomlán an Ioncaim		66,974	58,377 Total Income
Caiteachas:			Expenditure:
Deontais a Íocadh	8	5,182	6,321 Grants Paid
Costas tógála maoin i Máistir Gaoithe, Co. Chiarraí		0	3 Building cost of a property in Máistir Gaoithe, Co. Kerry
Costais tógála ar mhain sheachtrach	29	372	0 Building costs of an external property
Caiteachas ar thogra tógála nach ndeachaigh ar aghaidh		662	0 Expenditure on a building project that didn't go ahead
Costais Riaracháin	9	8,585	7,704 Administration Costs
Cothabháil agus Bainistiú na Punainne Maoine	10	5,159	3,782 Maintenance and Management of Property Portfolio
Forbairt Teanga, Cultúir agus Pobail	11	9,209	8,900 Language, Culture and Community Development
Costas Iomlán na Sochar Scoir	24(a)	3,360	2,529 Total Retirement Benefits Costs
Scéimeanna Fostaíochta agus Sóisialta	5(a)	17,363	16,522 Employment and Social Schemes
Tograí Eorpacha	5(b)	446	617 European Funded Projects
Dímheas don bhliain		6,000	5,875 Depreciation for the year
Soláthar agus díscríobh infheistíochtaí		31	(1,471) Provisions and write-offs of investments
Iomlán an Chaiteachais		56,369	50,783 Total Expenditure
Farasbarr/(Easnamh) don bhliain		10,605	7,593 Surplus/(Deficit) for the year
Iarmhéid an 1 Eanáir		399	(4) Balance at 1 January
Aistriú ón/(chuig an) gCuntas Caipitil	19	(5,579)	(7,191) Transfer from/(to) Capital Account
Fáltais ó dhíol infheistíochtaí Iníoctha chuig an Státchiste	19	(4,803)	0 Proceeds from sale of investments payable to the Exchequer
Iarmhéid an 31 Nollaig 2022		622	399 Balance at 31 December 2022

Is i leith gníomhaíochtaí leanúnacha atá na suimeanna a thaispeántar faoi Ioncam agus Caiteachas.

Amounts shown under Income and Expenditure are in respect of continuing activities.

Is cuid de na Ráitis Airgeadais an Ráiteas Sreabhadh Airgid agus na Nótaí 1 go 30 agus Sceideal 1.

The Statement of Cash Flows and Notes 1 to 30 and Schedule 1 form part of the Financial Statements.

Mary Uí Chadhain
Cathaoirleach
Dáta: 21/12/2023

Sonya Uí Shíodá
Comhalta

Ráiteas ar Ioncam Cuimsitheach

don bhliain dar críoch 31 Nollaig 2022

Statement of Comprehensive Income

for the year ended 31 December 2022

		2022	2021	
	Nótaí	€'000	€'000	
(Easnamh)/Farasbarr don bhliain		10,605	7,593	(Deficit)/Surplus for year
Gnóthachan/(Caillteanas) Achtúireach ar Dhliteanas Sochar Scoir	24(b)	25,485	(5,334)	Actuarial Gain/(Loss) on Retirement Benefits Liabilities
Maoiniú Iarchurtha Sochar Scoir	24(c)	(25,485)	5,334	Deferred Retirement Benefits Funding
(Caillteanas)/Gnóthachan		10,605	7,593	Total Recognised (Loss)/
Alteanta Iomlán don bhliain				Gain for the year

Is i leith gníomhaíochtaí leanúnacha atá na suimeanna a thaispeántar faoi Ioncam agus Caiteachas.

Amounts shown under Income and Expenditure are in respect of continuing activities.

Is cuid de na Ráitis Airgeadais an Ráiteas Sreabhadh Airgid agus na Nótaí 1 go 30 agus Sceideal 1.

The Statements of Cash Flows and Notes 1 to 30 and Schedule 1 form part of the Financial Statements.

Arna shíniú a.:

Mary Uí Chadhain
Cathaoirleach
Dáta: 21/12/2023

Sonya Uí Shíoda
Comhalta

**Ráiteas Staid Airgeadais
ag 31 Nollaig 2022**

**Statement of Financial Position
as at 31 December 2022**

	Nótaí	2022 €'000	2021 €'000	
Sócmhainní Dochta Inláimhsithe:				Tangible Fixed Assets:
Maoin, Gleásra agus Trealamh	14	91,461	87,974	Property, Plant and Equipment
Sócmhainní Dochta Airgeadais:				Financial Fixed Assets:
Infheistíochtaí (Sceideal 1)	15	17,636	17,865	Investments (Schedule 1)
Iomlán na Sócmhainní Dochta		109,097	105,839	Total Fixed Assets
Sócmhainní Reatha:				Current Assets:
Infháltais	16	2,939	2,934	Receivables
Airgead sa bhanc agus ar láimh		8,198	1,483	Cash in bank and on hand
		11,137	4,417	
Dlíteanais Reatha:				Current Liabilities:
Suimeanna infoctha	17	(7,312)	(1,856)	Payables
Rótharraingt Bhainc		0	0	Bank Overdraft
Ioncam Iarchurtha	18	(376)	(1,657)	Deferred Income
		(7,688)	(3,514)	
Sócmhainní / (Dlíteanais) Glana Reatha		3,449	903	Net Current Assets/(Liabilities)
Iomlán na Sócmhainní Iúide Dlíteanais Reatha roimh Sochar Scoir		112,546	106,742	Total Assets less Current Liabilities before Retirement Benefits
Maoiniú Iarchurtha do Shochair Scoir	24(c)	100,854	127,457	Deferred Retirement Benefits Funding
Dlíteanais Sochar Scoir	24(b)	(100,854)	(127,457)	Retirement Benefits Liabilities
		0	0	
Sócmhainní Iomlána Iúide Dlíteanais Reatha		112,546	106,742	Total Assets less Current Liabilities
Cuntais infhála: Suimeanna a bheidh dlite tar éis bliana		46	47	Accounts Receivable: Amounts falling due after more than one year
Sócmhainní Glana		112,592	106,789	Net Assets
Maoinithe mar seo a leanas				Financed by
Cuntas Caipitil	19	111,970	106,390	Capital Account
Ráiteas Ioncaim agus Calteachais agus Cúlchistí Ioncaim Coiméadta		622	399	Statement of Income and Expenditure and Retained Revenue Reserves
		112,592	106,789	

Is cuid de na Ráitis Airgeadais an Ráiteas Sreabhadh Airgid agus na Nótaí 1 go 30 agus Sceideal 1.

The Statement of Cash Flows and Notes 1 to 30 and Schedule 1 form part of the Financial Statements.

Arna shíniú ag:

Mary Uí Chadhain
Cathaoirleach
Dáta: 21/12/2023

Sonya Uí Shíoda
Comhalta

**Ráiteas Sreabhadh Airgid
don bhliain dar críoch 31 Nollaig 2022**

Sreabhadh Airgid Glan ó Ghníomhaíochtaí Oibriúcháin

Farasbarr/(Easnamh) don bhliain	10,605
Dímhéas agus Lagú Sócmhainní Dochta	6,000
Caiteachas Caipitlithe	(352)
Laghdú/(Méadú) in Infháltais	(5)
Méadú/(Laghdú) i Suimeanna Iníochta	5,456
Laghdú/(Méadú) in Infháltais	1
suimeanna a bheidh dlíte tar éis bliana	
Ioncam Iarchurtha	(1,281)
Soláthairtí agus díscríobh infheistíochtaí	31
Costas tógála maoin i Máistir Gaoithe, Co. Chiarraí	0
Costais tógála ar mhaoin sheachtrach	372
Caiteachas ar thogra tógála nach ndeachaigh ar aghaidh	662
(Farasbarr)/Easnamh ar Dhíol Sócmhainní agus Infheistíochtaí	(4,338)

Glan-Insreabhadh Airgid ó Ghníomhaíochtaí Oibriúcháin

Sreabhadh Airgid ó Ghníomhaíochtaí Infheistithe

Íocaíochtaí le Sócmhainní Dochta a fháil	(10,169)
Íocaíochtaí le Infheistíochtaí a fháil	(975)
Fáltais ó Shócmhainní Dochta agus Infheistíochtaí a Dhlúscart	708

Glancaiteachas Caipitil

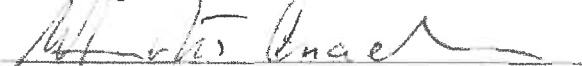
Méadú/(laghdú) glan in Airgead agus Coibhéisí Airgid

Airgead agus Coibhéisí Airgid an 1 Eanáir

Airgead agus Coibhéisí Airgid an 31 Nollaig

Is cuid de na Ráitis Airgeadais an Ráiteas Sreabhadh Airgid agus na Nótaí 1 go 30 agus Sceideal 1.

Arna shíniú ag:

Mary Uí Chadhain
Cathaoirleach

**Statement of Cash Flows
for the year ended 31 December 2022**

2022 €'000	2021 €'000	
		Net cash flows from Operating Activities
		Surplus/(Deficit) for the year
10,605	7,593	Depreciation and impairment of Fixed Assets
6,000	5,875	Expenditure Capitalised
(352)	(406)	Decrease/(Increase) in Receivables
(5)	(387)	Increase/(Decrease) in Payables
5,456	(773)	Decrease/(Increase) in Receivables: amounts falling due after more than one year
1	7	Deferred income
(1,281)	(1,310)	Provisions and write-offs of Investments
31	(1,471)	Building cost of a property in Máistir Gaoithe, Co. Kerry
0	3	Building costs of an external property
372	0	Expenditure on a building project that didn't go ahead
662	0	(Surplus)/Deficit on Sale of Assets and Investments
(4,338)	(744)	
17,151	8,388	Net Cash Inflow from Operating Activities
		Cash Flow from Investing Activities
(10,169)	(7,920)	Payments to acquire Fixed Assets
(975)	(2,623)	Payments to acquire Investments
708	1,108	Receipts from the Disposal of Fixed Assets and Investments
(10,436)	(9,435)	Net Capital Expenditure
		Net increase/(decrease) in Cash and Cash Equivalents
6,715	(1,047)	Cash and Cash Equivalents at 1 January
1,483	2,531	Cash and Cash Equivalents at 31 December

The Statement of Cash Flows and Notes 1 to 30 and Schedule 1 form part of the Financial Statements.

Sonya Uí Shíolla
Comhalta

Nótaí a ghabhann leis na Ráitis Airgeadais

1. Polasaithe Cuntasáíochta

Tá an bunús cuntasáíochta agus na polasaithe cuntasáíochta tábhachtach atá glactha ag Údarás na Gaeltachta léirithe thíos. Cuirtear i bhfeidhm iad go seasta i rith na bliana agus sa bhliain roimhe.

(a) Eolas Ginearálta

Bunaíodh Údarás na Gaeltachta ar 1 Eanáir 1980 faoi fhorálacha an Achte um Údarás na Gaeltachta, 1979 agus tá an ardoifig lonnaithe sna Forbacha, Gaillimh. Is é neartú agus buanú na Gaeilge mar phríomhtheanga phobail na Gaeltachta, le cois í a thabhairt mar oidhreacht don chéad ghlúin eile, an bunchuspóir atá ag polasaí Údarás na Gaeltachta. Déanann an tÚdarás gach iarracht an cuspóir seo a bhaint amach trí fhorbairt fiontraíochta agus tionscnaimh chruthaithe fostaíochta a chothú agus a mhaoiniú, chomh maith le tacaíocht a thabhairt d'imeachtaí pobail, cultúrtha agus teangeabhunaithe.

(b) Ráiteas Comhlíontachta

Ullmhaíodh ráitis airgeadais Údarás na Gaeltachta don bhliain dár críoch 31 Nollaig 2022 de réir FRS102, an caighdeán tuairiscithe airgeadais atá infheidhme sa Bhreatain agus in Éirinn, eisithe ag an gComhairle Tuairiscithe Cuntasáíochta (FRC) agus mar atá fógartha ag Cuntasóirí Cairte na hÉireann.

(c) Bunús Cuntasáíochta

Ullmhaíodh na ráitis airgeadais seo faoi mhodh fabhráithe cuntasáíochta, seachas mar a léirítear thíos, agus de réir príonsabail chuntasáíochta a ngiactar leo go ginearálta faoin gcoinbhinsiún costais stairiúil. Tá na ráitis airgeadais san fhoirm ceadaithe ag an Aire Turasóireachta, Cultúir, Ealaíon, Gaeltachta Spóirt agus Meán faoi chomhchumarsacht an Aire Airgeadais de réir Ait 18 den Acht um Údarás na Gaeltachta, 1979. Tá na polasaithe seo a leanas curtha i bhfeidhm go seasta ag déileáil le míreanna atá ábhartha i leith ráitis airgeadais Údarás na Gaeltachta.

(d) Deontais an Oireachtais, Cistí Struchtúrtha an AE

Comhairítear na nithe seo ar bhonn fáiltas airgid thirim.

(e) Deontais Iníochta

Comhairítear na nithe seo ar bhonn íocaíochtaí airgid thirim.

(f) Sochair Fostaithe

Feidhmíonn Údarás na Gaeltachta scéim pinsin le sochair sainithe a mhaoinítear go bliantúil ar bhunús íoca mar a úsáidtear ó airgead atá ar fáil dó, lena n-áirítear airgead a chuireann an Roinn Turasóireachta, Cultúir, Ealaíon, Gaeltachta, Spóirt agus Meán ar fáil agus ó ranníocaíochtaí a asbhaitear ó thuarastail foirne.

Notes to the Financial Statements

1. Accounting Policies

The basis of accounting and significant accounting policies adopted by Údarás na Gaeltachta are set out below. They have all been applied consistently throughout the year and the preceding year.

(a) General Information

Údarás na Gaeltachta was established on 1 January 1980 under the provisions of the Údarás na Gaeltachta Act, 1979 and has its head office at Na Forbacha, Gaillimh. The overall objective of Údarás na Gaeltachta is to ensure that Irish remains the main communal language of the Gaeltacht and is passed on to future generations. An tÚdarás endeavours to achieve that objective by funding and fostering a wide range of enterprise development and job creation initiatives and by supporting language, cultural and community-based activities.

(b) Statement of Compliance

The financial statements of Údarás na Gaeltachta for the year ended 31 December 2022 have been prepared in accordance with FRS 102 'The Financial Reporting Standard applicable in the UK and Ireland' issued by the Financial Reporting Council (FRC), as promulgated by Chartered Accountants Ireland.

(c) Basis of Preparation

The financial statements have been prepared under the accruals method of accounting, except as indicated below, and in accordance with generally accepted accounting principles under the historical cost convention. The financial statements are in the form approved by the Minister for Tourism, Culture, Arts, Gaeltacht, Sport and Media with the concurrence of the Minister for Finance under Section 18 of the Údarás na Gaeltachta Act, 1979. The following accounting policies have been applied consistently in dealing with items which are considered material in relation to Údarás Na Gaeltachta's financial statements.

(d) Oireachtas Grants, EU Structural Funds and Grant Refunds

These items are accounted for on a cash receipts basis.

(e) Grants Payable

Grants are accounted for on a cash payments basis.

(f) Employee Benefits

Údarás na Gaeltachta operates a defined benefit pension scheme which is funded annually on a pay as you go basis from monies available to it, including monies provided by the Department of Tourism, Culture, Arts, Gaeltacht, Sport and Media and from contributions deducted from staff salaries.

Nótaí a ghabhann leis na Ráitis

Is ionann costas na sochar scoir agus na sochair scoir a shaothraíonn na bailí foirne sa tréimhse agus léirítear iad mar ghlanchoistas, glan ó ranníocaíochtaí foirne a choinníonn an tÚdarás. Aithnítear suim atá comhionann leis an gcostas sochar scoir mar ioncam sa mhéid is go bhfuil sé infhaighte ar ais, agus go gcuirtear deontais a fhaightear sa bhliain, chun costais sochar scoir a íoc, ina aghaidh.

Léirítear gnóthachain agus callteanais achtúireacha a thagann as dliteanais scéime sa Ráiteas ar Ioncam Cuimsitheach agus aithnítear coigeartú comhfhreagrach sa suim infhaighte ón Roinn Turasoireachta, Cultúir, Ealaíon, Gaeltachta, Spóirt agus Meán.

Léiríonn dliteanais sochar scoir luach láithreach na n-íocaíochtaí sochar scoir amach anseo atá saothraithe ag an bhfoireann go dáta. Is ionann an maoiniú sochar scoir iarchurtha agus an bhunsócmhainn chomhfhreagrach a gheofar i dtréimhsí amach anseo ón Roinn Turasoireachta, Cultúir, Ealaíon, Gaeltachta, Spóirt agus Meán.

Tá Scéim Aonair na Seirbhíse Phoiblí um Shochair Scoir (Scéim Aonair) i bhfeidhm ag Údarás na Gaeltachta chomh maith, arb é an scéim sochair shainithe do sheirbhíshigh phoiblí inphinsin a ceapadh ar 1 Eanáir 2013 nó dá éis. Íoctar ranníocaíochtaí bhail na Scéime Aonair leis an Roinn Caiteachais Phoiblí agus Athchóirithe.

Sochair Ghearrthéarmacha

Aithnítear sochair gearr-théarma cosúil le pá saoire mar chostas sa bhliain agus áirítear sochair fabhraithe ag deireadh na bliana san fgiúir Iníochta san Ráiteas Staid Airgeadais

(g) Sócmhainní Dochta

Úsáidtear formhór shócmhainní na heagraíochta mar chúnamh don fhorbairt tionscail. Ní bhreathnaítear orthu mar shócmhainní infheistíochta agus áirítear iad sa Ráiteas Staid Airgeadais ar bhonn costais líúde dímheas carnach.

Is éard atá i maoin agus áiseanna eile ná talamh, maoin tionsclaíochta críochnaithe, áiseanna tionsclaíochta, forbairt suímh agus foirgnimh oifige.

Áirítear talamh ar bhonn costais.

Léirítear na sócmhainní eile ar bhonn costais líúde dímheas carnach a áirítear ina ngálaí cothroma bliantúla thar a saolré úsáideach eacnamaíoch measta.

San áireamh i gcostas na maoin tá sciar cuí de na costais suímh agus costais eile forbartha bonneagair theastaíonn le haghaidh thógáil na maoin, chomh maith le sciar cuí d'ímchostais na Rannóige Maoin agus Innealtóireachta mar atá leagtha amach i Nóta 12.

Is mar seo a leanas atá na rátaí dímheasa :

Maoin	4% sa bhliain
Áiseanna Tionsclaíochta	3% sa bhliain
Innealra, Troscán, agus Trealamh Oifige	10% go 25% sa bhliain
Feithiclí Mótair	20% sa bhliain
Innealra agus Trealamh ar Léas	20% sa bhliain

(nó de réir ráta comhionann leis an ioncam faoin léas má tá sé

Notes to the Financial Statements (continued)

Retirement benefits costs reflect retirement benefits earned by employees in the period and are shown as net costs, net of staff retirement benefits contributions which are retained by An tÚdarás. An amount corresponding to the retirement benefits charge is recognised as income to the extent that it is recoverable, and offset by grants received in the year to discharge retirement benefits payments.

Actuarial gains or losses arising on scheme liabilities are reflected in the Statement of Comprehensive Income and a corresponding adjustment is recognised in the amount recoverable from the Department of Tourism, Culture, Arts, Gaeltacht, Sport and Media.

Retirement benefits liabilities represent the present value of future retirement benefits payments earned by staff to date. Deferred retirement benefits funding represents the corresponding asset which will be recovered in future periods from the Department of Tourism, Culture, Arts, Gaeltacht, Sport and Media.

Údarás na Gaeltachta also operates the Single Public Service Retirement Benefits Scheme (Single Scheme), which is the defined benefit scheme for pensionable public servants appointed on or after 1 January 2013. Single Scheme members's contributions are paid over to the Department of Public Expenditure and Reform.

Short-term Benefits

Short-term benefits such as holiday pay are recognised as an expense in the year, and benefits that are accrued at year-end are included in the Payables figure in the Statement of Financial Position.

(g) Fixed Assets

The majority of the organisation's assets are used to aid industrial development. They are not seen as investment assets and they are stated in the Statement of Financial Position at cost less accumulated depreciation.

Property and other facilities comprise land, completed industrial properties, industrial facilities, site development and office buildings.

Land is stated at cost.

All other assets are stated at cost less accumulated depreciation calculated in equal annual instalments over their estimated useful economic lives.

Cost of properties includes an appropriate portion of the site and other infrastructural development costs necessary for the construction of the properties, together with an appropriate portion of the Property and Engineering Division overheads as set out in Note 12.

The depreciation rates applied are as follows:

Property	4% p.a.
Industrial Facilities	3% p.a.
Machinery, Office Equipment and Furniture	10% to 25% p.a.
Motor Vehicles	20% p.a.
Leased Machinery and Equipment	20% p.a.

(or at a rate equal to the income under the lease if this is higher).

Nótaí a ghabhann leis na Ráitis

(h) Socmhainní Airgeadais

Infheistíochtaí Luaite

Níl aon infheistíochtaí luaite ag Údarás na Gaeltachta.

Sócmhainní Airgeadais Eile

Déantar sócmhainní airgeadais eile mar infheistíochtaí i scalreanna neamhluaite agus infheistíochtaí airgeadais a thomhais ag a luach cóir más féidir seo a chruthú go hiontaofa, mura féidir déantar iad a thomhais ag costas lúide laige. Má tá cruthúnas oibiachtúil ar laige, aithnítear cailiteanas lagaíthe i Ráiteas Ioncaim agus Caiteachais agus Cúlchistí Ioncaim Coiméadta don bhliain.

De réir na hachóimre I Sceideal 1, tá ceithre fhochuideachta faoi úinéireacht an Údaráis.

Níl ráitis airgeadais chomhdhúite ullmhaithe ag an mBord. Tá leas bainte aige as an díolúine atá ar fáil faoi Alt 9 de FRS 102

(i) Léasanna

Airítear na cíosanna ó léasanna oibríochta sna ráitis airgeadais mar a mbíonn siad dlite.

Comhairítear an glan-ioncam ó shócmhainní atá ar léas ó institiúidí airgeadais, agus a léasaítear ar aghaidh le cliantchomhiachtaí, faoi Ioncam Eile sa Ráiteas Ioncaim agus Caiteachais agus Cúlchistí Ioncaim Coiméadta ar bhunús fabhráithe.

(j) Caipiteal

San áireamh sa chuntas caipitil tá ioncam a chuirtear i leith cistiú caipitil agus gach gnóthachan, cailiteanas agus athluacháil ar idirbhearta sócmhainní agus infheistíochtaí (Nóta 19).

(k) Scéimeanna Fostaíochta agus Sóisialta

Oibríonn an tÚdarás scéimeanna éagsúla ar son na Roinne Gnóthaí Fostaíochta agus Coimirce Sóisialaí. Íocann an tÚdarás na costais ar fad a bhaineann le Scéimeanna Fostaíochta Pobail agus An Scéim Tionscnamh Jabanna agus déanann an Roinn Gnóthaí Fostaíochta agus Coimirce Sóisialaí iad a chúiteamh. Íocann Pobal pá na rannpháirtithe ar na Scéimeanna Sóisialta Tuaithe agus ar an Scéim TÚS agus iocann an tÚdarás na costais uile a bhaineann le réachtáil na scéimeanna seo agus déanann an Roinn Gnóthaí Fostaíochta agus Coimirce Sóisialaí iad a chúiteamh. Aithnítear caiteachas ar na scéimeanna seo de réir mar a thabhaítear é agus fabhraítear an t-ioncam gaolmhar sna ráitis airgeadais. (Nóta 5a).

(l) Infháiltas

Aithnítear infháiltas ar luach cóir lúide soláthar d'fhiacha amhrasacha. Is soláthar sonrach é an soláthar d'fhiacha amhrasacha agus bunaítear é nuair atá fianaise oibiachtúil ann nach mbeidh Údarás na Gaeltachta ábailt na suimeanna uile atá dlite dó a fháil. Tá gach gné den soláthar le haghaidh fiacha amhrasacha aitheanta sa Ráiteas Ioncaim agus Caiteachais agus Cúlchistí Ioncaim Coiméadta.

(m) Breithiúnais Cuntasaiochta Chriticiúla agus

In ullmhú na ráiteas airgeadais ní mór don bhainistíocht breithiúnais, meastacháin agus bunthuiscint a dhéanamh a mbíonn tionchar acu ar na suimeanna a thuariscítear do shócmhainní agus dliteanas ag an dáta tuairiscithe agus ar na suimeanna a thuariscítear d'ioncam agus caiteachas i rith na bliana. Mar gheall ar nádúr an mheastacháin, áfach, d'fhéadfadh go mbeadh na torthaí iarbhir difriúil ó na meastacháin seo. Bhí an tionchar ba mhó ag na breithiúnais seo a leanas ar na suimeanna a aithnítear sna ráitis airgeadais.

Notes to the Financial Statements (continued)

(h) Financial Assets

Quoted Investments

Údarás na Gaeltachta does not hold Quoted Investments.

Other Financial Assets

Other financial assets comprising investments in unquoted shares and financial investments are measured at their fair value if this can be reliably determined, otherwise they are measured at cost less impairment. If there is objective evidence of impairment, an impairment loss is recognised in the Statement of Income and Expenditure and Retained Revenue Reserves in the year.

As outlined in Schedule 1, four subsidiary companies are under Údarás ownership.

The Board has not prepared consolidated financial statements. It has availed of the exemption available under Section 9 of FRS 102.

(i) Leases

Rentals under operating leases are dealt with in the financial statements as they fall due.

The net income from assets which are leased from financial institutions and on-leased to client companies is accounted for in Other Income in the Statement of Income and Expenditure and Retained Revenue Reserves on the accruals basis.

(j) Capital

The capital account comprises income applied for capital funding and all gains, losses and revaluations on asset and investment transactions (Note 19).

(k) Employment and Social Schemes

An tÚdarás operates various schemes on behalf of The Department of Employment Affairs and Social Protection. All costs relating to the Social Employment and Jobs Initiative schemes are paid by Údarás and reimbursed by the Department of Employment Affairs and Social Protection. The wages of the participants on the Rural Social Schemes and TÚS schemes are paid by Pobal and all other costs in running these schemes are paid by Údarás and reimbursed by Department of Employment Affairs and Social Protection. Expenditure on these schemes is recognised as it is incurred and the related income is accrued in the financial statements. (Note 5a).

(l) Receivables

Receivables are recognised at fair value, less a provision for doubtful debts. The provision for doubtful debts is a specific provision, and is established when there is objective evidence that Údarás na Gaeltachta will not be able to collect all amounts owed to it. All movements in the provision for doubtful debts are recognised in the Statements of Income and Expenditure and Retained Revenue Reserves.

(m) Critical Accounting Judgements and Estimates

The preparation of the financial statements requires management to make judgements, estimates and assumptions that affect the amounts reported for assets and liabilities as at the reporting date and the amounts reported for revenues and expenses during the year. However, the nature of estimation means that actual outcomes could differ from those estimates. The following judgements have had the most significant effect in amounts recognised in the financial statements.

Nótaí a ghabhann leis na Ráitis

Infheistíochtaí

Deimhnítear luach infheistíochtaí de bhun modhanna luacháia. Baineann Údarás na Gaeltachta úsáid as breithiúnas de bhun réimse modhanna a roghnú agus glacann le tuiscintí atá bunaithe go príomha ar shonraí inbhráite agus na coinníollacha ag gach dáta tuairiscithe.

Déantar infheistíochtaí a thomhas ag costas lúide bearnúchán ag dáta na tuairiscithe. Baineann an próiseas athbhreithnithe úsáid as na cuntais iniúchta nó bainistíochta is déanaí mar aon le heolais gnó ábhartha eile. Déantar soláthar agus díscríobh Infheistíochta a aithint sa Ráiteas Ioncaim agus Caiteachais agus Cúichistí Ioncaim Coiméadta don bhliain.

Lagú Sócmhainní Dochta:

Déantar athbhreithniú ar shócmhainní atá faoi réir amúchadh i leith lagú aon uair a aithnítear go bhféadfaidh sé nach bhfuil an tsum ghlanluacha in-aisghabhála. Aithnítear cailiteanas lagaithe de bhun na suime a sháraíonn suim ghlanluacha na sócmhainne a suim in-aisghabhála. Is í an tsum in-aisghabhála an luach is airde de luach cóir sócmhainne lúide an costas lena dhíol agus den luach úsáide. Chun measúnú a dhéanamh ar lagú, cuirtear sócmhainní i ngrúpaí ag an leibhéal is ísle ag a bhfuil sreabhadh airgid aitheanta ar leithligh (aonaid giniúna airgid). Déantar athbhreithniú ag gach dáta tuairiscithe ar shócmhainní neamhairgeadais a bhí faoi réir lagú i leith na féidearthachta go n-aisiompaítear an lagú.

Dámhais agus Luach Iarmharach

Tá athbhreithniú déanta ag Údarás na Gaeltachta ar shaoi na sócmhainní agus luach iarmharach bainteach na n-aicmí uile sócmhainní dochta agus, go háirithe, ar shaoi úsáideach eacnamaíoch agus luach iarmharach na bhfeisteas agus daingneán agus cinneadh go bhfuil ré na sócmhainní agus na luachanna iarmharacha i gceart.

Soláthairtí:

Déanann Údarás na Gaeltachta soláthar do dhualgais dhlíthiúla agus chuiditheacha arb eol dó a bheith amuigh ag dáta deiridh na tréimhse. Go hiondúil bunaithear na soláthairtí seo ar eolas stairiúil nó ar eolas cuí eile, le coigeartú do threochtaí le déanaí nuair is infheidhmithe. Is meastacháin iad, áfach, do chostais imeachtaí a d'fhéadfadh gan tarlú go ceann roinnt blianta. Dá bharr seo agus an leibhéal mí-chinnteachta a bhaineann leis na torthaí deiridh, féadfaidh sé go mbeidh an toradh iarbhir éagsúil uaidh sin a measadh.

Dualgas Sochair Scoir:

Déantar uasdatú bliantúil bunaithe ar chúinsí reatha eacnamaíocha ar bhuntuiscintí na luachálacha achtúireacha a ndeimhnítear na suimeanna aitheanta sna ráitis airgeadais ina leith (lena n-áirítear rátaí lascaine, rátaí méadaithe i leibhéil chúitimh amach anseo, rátaí básmhaireachta agus rátaí treochta i gcostais cúraim sláinte) agus le haghaidh aon athruithe cuí do théarmaí agus coinníollacha na bpleananna sochar scoir agus iar-scoir.

Nithe a chuirfeadh as don bhuntuiscint:

(i) an ráta lascaine, athrú i ráta aisíoc ar bhannaí corparáideach ard chaighdeán.

(ii) leibhéil rátaí cúitimh sa todhchaí, coinníollacha an mhargadh oibre sa todhchaí.

Notes to the Financial Statements (continued)

Investments

The value of investments is determined by using valuation techniques. Údarás na Gaeltachta exercises judgement in selecting a variety of methods and makes assumptions that are mainly based on observable data and conditions existing at each reporting date.

Investments are measured at cost less impairment at the reporting date. The review process uses the latest set of audited or management accounts together with other relevant business information. Provisions and write-offs of investments are recognised in the Statement of Income and Expenditure and Retained Revenue Reserves.

Impairment of Fixed Assets

Assets that are subject to amortisation are reviewed for impairment whenever events or changes in circumstances indicate the carrying amount may not be recoverable. An impairment loss is recognised for the amount by which the asset's carrying amount exceeds its recoverable amount. The recoverable amount is the higher of an asset's fair value less cost to sell and value in use. For the purpose of assessing impairment, assets are grouped at the lowest levels for which there are separately identifiable cash flows (cash generating units). Non-financial assets that suffered impairment are reviewed for possible reversal of the impairment at each reporting date.

Depreciation and Residual Values

Údarás na Gaeltachta have reviewed the asset lives and associated residual values of all fixed asset classes, and in particular, the useful economic life and residual values of fixtures and fittings, and have concluded that asset lives and residual values are appropriate.

Provisions

Údarás na Gaeltachta makes provision for legal and constructive obligations, which it knows to be outstanding at the period end date. These provisions are generally based on historic or other pertinent information, adjusted for recent trends where relevant. However, they are estimates of financial costs of events that may not occur for some years. As a result of this and the level of uncertainty attaching to the final outcomes, the actual out-turn may differ significantly from that estimated.

Retirement Benefit Obligation

The assumptions underlying the actuarial valuations for which the amounts recognised in the financial statements are determined (including discount rates, rates of increase in future compensation levels, mortality rates and healthcare cost trend rates) are updated annually based on current economic conditions, and for any relevant changes to the terms and conditions of the retirement benefits and post-retirement plans.

These assumptions can be affected by:

(i) the discount rate, changes in the rate of return on high-quality corporate bonds

(ii) future compensation levels, future labour market conditions

Nótaí a ghabhann leis na Ráitis Airgeadais (ar lean)

Notes to the Financial Statements (continued)

	2022 €'000	2021 €'000	
2. Deontais an Oireachtais			2. Oireachtas Grants
Soláthraítear Deontais an Oireachtais faoi Alt 22 d'Acht Údarás na Gaeltachta, 1979 a leasaíodh le hAlt 2 d'Acht Údarás na Gaeltachta (Leasú), 1993.			Oireachtas Grants are provided under Section 22 of the Údarás na Gaeltachta Act 1979 as amended by Section 2 of the Údarás na Gaeltachta (Amendment) Act, 1993.
Tá na Deontais Oireachtais a sholáthraíonn an Roinn Turasoireachta, Cultúir, Ealaíon, Gaeltachta, Sport agus Meán (Vóta 33 fo-mhír C6, fo-mhír C7 agus fo-mhír C8) comhdhéanta de:			Oireachtas Grants provided by the Department of Tourism, Culture, Arts, Gaeltacht, Sport and Media (Vote 33 Subhead C6, Subhead C7 and Subhead C8), comprise:
Gníomhaíochtaí Reatha*	13,300	12,966	Current Activities*
Cláir Forbartha Reatha (Nóta 11)	6,025	4,750	Current Development Programmes (Note 11)
Caiteachas Caipitil agus Deontais do Thionscail	15,454	13,980	Capital Expenditure and Grants to Industry
Iomlán na nDeontas Oireachtais	34,779	31,696	Total Oireachtas Grants
*Luaítear an deontas i leith caiteachas Gníomhaíochtaí Reatha de €13.3m (€12.966m-2021) glan ó ranníocaíochtaí i leith sochair scoir fostaíthe faoin Scéim Aonair arb ionann iad ina n-iomláine agus €86k (€75k-2021). Tá an méid seo a cuireadh ar ais chuig an Roinn Caiteachais Phoiblí agus Athchóirithe.			*The grant for Current Activities of €13.3m (€12.966m-2021) is stated net of Single Pension Scheme employee retirement benefit contributions totalling €86k. (€75k-2021)This amount is remitted to the Department of Public Expenditure and Reform.
3. Ioncam ó Chistí Eile			3. Income from Other Funds
Cláir RTI agus T&F Cómhaoinithe ag an AE & an Státchiste (faighte ó Fhiontraíocht Éireann)	1,153	0	EU & Exchequer Co-funded RTI and R&D Programmes (received from Enterprise Ireland)
Fáltas ó Chiste John Conor Magee i leith Traenáil Printiseach	12	11	Receipt from the John Conor Magee Fund in aid of Apprenticeship Training.
Deontais ón gCiste um Athghiniúint agus Forbairt Tuaithe i leith caiteachas ar fhoirgnimh.	1,177	239	Grants from the Rural Regeneration and Development Fund (RRDF) in respect of expenditure on buildings.
Deontas ón gCiste um Athghiniúint agus Forbairt Tuaithe i leith cuir i bhfeidhm Pléan Forbartha Tasc Fhórsa Uíbh Ráthaigh	40	32	Grant from the Rural Regeneration and Development Fund (RRDF) in respect of implementation of the Taskforce Development Plan in gaeltacht Uíbh Ráthaigh
Deontas Caipitil ón Roinn Turasoireachta, Cultúir, Ealaíon, Gaeltachta, Spórt agus Meán i leith Caiteachais ar Thogra Straitéiseach Turasoireachta.	0	134	Capital Grant from the Department of Tourism, Culture, Arts, Gaeltacht, Sport and Media in respect of Expenditure on a Strategic Tourism Project.
Coiste Coinnithe Fiontair	400	3,005	Sustaining Enterprise Fund
Ciste na Moí Nascatha	297	0	Connected Hubs Fund
Fáilte Éireann - Tograí Turasoireachta	60	0	Fáilte Éireann - Tourism Projects
Scéim Athnuachana Bailte agus Sráidbhailte	40	0	Town and village renewal scheme
Fáltais ó Chistí Eile	3,179	3,421	Receipts from Other Funds
4. Cíosanna ó Mhaoín ar Léas			4. Rents from Leased Property
Cíos iomhián infhaighte ó chliantchomhlachtaí	4,409	4,216	Gross rents receivable from client companies.
Tá fóirdheontais chíos de €338,948 (€334,044- 2021) san áireamh i nDeontais a Íocadh (Nóta 8).			Rent subsidy grants amounting to €338,948 (€334,044- 2021) are included in grants paid to to client companies (Note 8).

Nótaí ar na Ráitis Airgeadais (ar lean)

5. (a) Scéimeanna Fostaíochta agus Sóisialta

Thar ceann na Roinne Gnóthaí Fostaíochta agus Coimirce Sóisialaí, cuireann an tÚdarás an Clár Fostaíochta Pobail, an Scéim Tionscnamh Jabanna, an Scéim Sóisialta Tuaithe agus an Scéim Tús i bhfeidhm.

I rith na bliana bhí 49 Scéim á reáchtáil ar an meán agus 1,239 fostaithe orthu (2021-49 Scéim agus 1,120 fostaithe orthu).

Ioncam ó na scéimeanna:

Scéimeanna Fostaíochta Pobail 6,250
An Scéim Tionscnamh Jabanna 657
Scéimeanna Sóisialta Tuaithe 7,751
Clár Tús 2,705

	2022	2021
	€'000	€'000
Ioncam ó na scéimeanna:		
Scéimeanna Fostaíochta Pobail	6,250	5,926
An Scéim Tionscnamh Jabanna	657	630
Scéimeanna Sóisialta Tuaithe	7,751	7,635
Clár Tús	2,705	2,331
	17,363	16,523

Caiteachas ar na scéimeanna:

Scéimeanna Fostaíochta Pobail 6,333
An Scéim Tionscnamh Jabanna 574
Scéimeanna Sóisialta Tuaithe 7,751
Clár Tús 2,705

	2022	2021
	€'000	€'000
Caiteachas ar na scéimeanna:		
Scéimeanna Fostaíochta Pobail	6,333	5,903
An Scéim Tionscnamh Jabanna	574	653
Scéimeanna Sóisialta Tuaithe	7,751	7,635
Clár Tús	2,705	2,331
	17,363	16,522

5.(b) Tograí Eorpacha Cómhaoinithe

Tá Údarás na Gaeltachta páirteach i dtograí forbartha atá cómhaoinithe faoi chlár INTERREG, Northern Periphery and Arctic Programme, clár Atlantic Area, clár Horizon 2020 agus Horizon Europe de chuid an Aontais Eorpaigh.

Ioncam ó na Tograí:

Atlantic Area 128
H2020 7
NPA 229
North West Europe 46
Horizon Europe 2

	2022	2021
Ioncam ó na Tograí:		
Atlantic Area	128	115
H2020	7	4
NPA	229	210
North West Europe	46	79
Horizon Europe	2	0
	412	408

Caiteachas ar na scéimeanna:

Atlantic Area 109
H2020 76
NPA 229
North West Europe 30
Horizon Europe 2

	2022	2021
Caiteachas ar na scéimeanna:		
Atlantic Area	109	282
H2020	76	116
NPA	229	187
North West Europe	30	32
Horizon Europe	2	0
	446	617

6. Ioncam Eile

Díbhinní a Fuarthas 128
Táilí a Tuilleadh 10
Campaí Samhraidh 310
Pleanáil Teanga 2,871
Clár Tacaíochta Breise - Seirbhísí Luathoidreachais 0
Clár Tacaíochta na nEalaíon don Óige 85
Eile 198

Iomlán Ioncaim Eile

	2022	2021
6. Other Income		
Díbhinní received	15	15
Fees Earned	10	10
Summer Camps	240	240
Language Planning	2,205	2,205
Early-years Support Programme	94	94
Youth Arts Support Programme	545	545
Other	163	163
	3,602	3,272

In 2022, fuair an tÚdarás deontas de €309,576 ó Vóta 33, Turasoireachta, Cultúr, Ealaíon, Gaeltachta, Spóirt agus Meán chun Campaí Samhraidh a mhaoiniú.

Notes to the Financial Statements (continued)

5.(a) Employment and Social Schemes

An tÚdarás delivers the Community Employment Programme, the Job Initiative Scheme, the Rural Social Scheme and the Tús Scheme on behalf of the Department of Employment Affairs and Social Protection.

During the year there were on average 49 Schemes in operation employing 1,239 people (2021 -49 Schemes employing 1,120 people).

Income from the schemes:

Community Employment Schemes 5,926
Job Initiative Scheme 630
Rural Social Scheme 7,635
Tús Programme 2,331

Expenditure on the schemes:

Community Employment Schemes 5,903
Job Initiative Scheme 653
Rural Social Scheme 7,635
Tús Programme 2,331

5.(b) European Co-Funded Projects

Údarás na Gaeltachta are participating in European Co Funded Projects under the INTERREG, Northern Periphery and Arctic programme, Atlantic Area, Horizon 2020 & Horizon Europe.

Income from the projects :

Atlantic Area 115
H2020 4
NPA 210
North West Europe 79
Horizon Europe 0

Expenditure on the schemes:

Atlantic Area 282
H2020 116
NPA 187
North West Europe 32
Horizon Europe 0

6. Other Income

Dividends received 15
Fees Earned 10
Summer Camps 240
Language Planning 2,205
Early-years Support Programme 94
Youth Arts Support Programme 545
Other 163

Total Other Income

In 2022, Údarás received a grant of €309,576 from Vote 33, Tourism, Culture, Arts, Gaeltacht, Sport and Media to fund Summer Camps.

Nótaí a ghabhann leis na Ráitis Airgeadais (ar lean)

Notes to the Financial Statements (continued)

	2022 €'000	2021 €'000	
7. Farasbarr/(Easnamh) ar Dhiúscairt Sócmhainní agus Infheistíochtaí			7. Surplus/(Deficit) on the Disposal of Assets and Investments
Sócmhainní	123	744	Assets
Infheistíochtaí	4,215	0	Investments
	4,338	744	
8. Deontais a Íocadh			8. Grants Paid
Sócmhainní Dochta	941	1,229	Fixed Assets
Fóirdheontais Chíosa	339	334	Rent Subsidies
Fostaíocht	760	508	Employment
Oiliúint	1,643	2,006	Training
Taighde agus Forbairt	963	734	Research and Development
Eile	536	1,510	Other
Iomlán Deontas a Íocadh	5,182	6,321	Total Grants Paid
9. Costais Riaracháin			9. Administration Costs
Táillí agus Costais Chomhaltaí an Údarás	133	69	Údarás Members Fees and Expenses
Tuarastail	6,312	6,034	Salaries
Taisteal Intíre-Fostaithe	208	58	Domestic Travel-Employees
Taisteal Thar Lear-Fostaithe	32	4	Foreign Travel-Employees
Cíos, rátaí, solas, teas agus cothabháil oifige	359	341	Rent, rates, light, heat and office maintenance
Costais Ghinearálta Oifige	1,128	676	General Office Expenses
Suirbhéanna agus Seirbhísí Teicniúla	210	296	Surveys and Technical Services
Fógraíocht agus Bolscaireacht	137	140	Advertising and Publicity
Táille Iniúchta	66	66	Audit Fee
	8,585	7,704	
10. Cothabháil agus Bainistíú na Punainne Maoine			10. Maintenance and Management of Property Portfolio
Tuarastail	1,013	961	Salaries
Costais Taistil agus Feithiclí	40	31	Travel and Motor Expenses
Caiteachas Díreach ar Chotheabháil	4,034	2,811	Direct Maintenance Expenditure
Costais dhíreacha na Rannóige Maoine agus Innealtóireachta	11	9	Direct costs of Property and Engineering Division
Soláthar do Dhrochfhiacha	413	376	Bad Debts Provision
	5,511	4,188	
Lúide Costais Riaracháin a bhaineann le Caiteachas ar Shócmhainní Dochta (Nóta 12)	(352)	(406)	Less Administration Costs relating to expenditure on Fixed Assets (Note 12)
	5,159	3,782	
11. Forbairt Teanga, Cultúir agus Pobail			11. Language, Culture and Community Development
Forbairt Teanga	4,531	4,739	Language Development
Costais Forbartha Pobail	1,338	1,290	Community Development Costs
Deontais Reachtáia do Chomharchumainn	3,185	2,726	Administration Grants for Co-Operatives
Tionscadail Forbartha Pobail	155	145	Community Development Projects
	9,209	8,900	
Cuirtear an Deontas Oireachtais "Cláir Forbartha Reatha" (Vóta C.7) ar fáil ar an gcoinníoll daingean go n-úsáidtear é chun caiteachas ar fhorbairt teanga, cultúir agus pobail amháin a mhaoiniú (féach Nóta 2 thuas).			The Oireachtas Grant "Current Development Programmes" (Vote C.7) is provided solely to fund the above expenditure on language, culture and community development (see Note 2 above).
12. Costais Riaracháin Chaipitlithe			12. Administration Costs Capitalised
Tá caipitliú déanta ar chaiteachas na Rannóige Maoine agus Innealtóireachta agus é clúdaithe i gcostas na maoine, ionann le 13% de chaiteachas díreach.			Property and Engineering Division expenditure is capitalised and included in the cost of properties and amounted to 13% of direct expenditure.

Nótaí a ghabhann leis na Ráitis Airgeadais (ar lean)

13. Drochfhiacha

Díscriobhadh drochfhiacha de €15,796.93 sa bhliain 2022 (€10,719.58 sa bhliain 2021).

Notes to the Financial Statements (continued)

13. Bad Debts

Bad debts of €15,796.93 were written off in 2022 (€10,719.58 in 2021).

14. Maoin, Gléasra agus Trealamh 2022

	Maoin agus Áiseanna Eile	Oibreacha Caipitil Idir Lámha	Sócmhainní Dochta Eile	Iomlán	14. Property, Plant and Equipment 2022
	Property and Other Facilities €'000	Capital Work in Progress €'000	Other Fixed Assets €'000	Total €'000	Cost
Costas					Cost
Ar 1 Eanáir	256,254	14,847	7,081	278,182	At 1 January
Breiseanna	0	10,423	99	10,521	Additions
Oibreacha críochnaithe i rith 2022	1,958	(1,958)	-	0	Work completed during 2022
Costais tógála ar mhaoin sheachtrach	-	(372)	-	(372)	Building costs of an external property
Caiteachas ar thogra tógála nach ndeachaigh ar aghaidh*	-	(662)	-	(662)	Expenditure on a building project that didn't go ahead*
Diúscairtí	(144)	-	(187)	(330)	Disposals
Ar 31 Nollaig 2022	258,069	22,278	6,992	287,339	At 31 December 2022
Dímheas					Depreciation
Ar 1 Eanáir	183,507	0	6,700	190,207	At 1 January
Soláthar don bhliain	5,759	0	241	6,000	Charge for Year
Diúscairtí	(144)	0	(185)	(329)	Disposals
Ar 31 Nollaig 2022	189,122	0	6,756	195,878	At 31 December 2022
Glanluach de réir na Leabhar					Net Book Value
Ar 31 Nollaig 2022	68,947	22,278	237	91,461	At 31 December 2022
Ar 1 Eanáir 2022	72,747	14,847	381	87,975	At 1 January 2022
San áireamh i Maoin, Gléasra agus Trealamh tá:	€'000				Additions to Property, Plant and Equipment comprise: €'000
Éadail Maoine, Gléasra agus Trealamh	10,169				Property, Plant and Equipment Acquisition 10,169
Caiteachas Caipitilíche	352				Expenditure Capitalised 352
	<u>10,521</u>				<u>10,521</u>

*Caiteachas ar thogra tógála nach ndeachaigh ar aghaidh

In 2019, cheadaigh an Roinn Forbartha Tuaithe agus Pobail maoiniú €415,000 faoi chlár CAFT chun plean forbartha gnó a fhorbairt do thionscadal i nGaeiltacht Chiarraí.

Tabhaíodh caiteachas iomlán €661,838 (CBL san áireamh) ar an tionscadal in 2020/2021 agus aithníodh é mar obair idir lámha sa mhórléabhar conarthaí ar an mbonn go dtiocfadh tionscadal inmharthana chun cinn.

Aithníodh an t-ioncam deontais i Ráiteas Ioncaim agus Caiteachais 2020.

Ar chríochnú an phlean gnó, rinneadh dhá iarratas ar mhaoiniú chun ionad léirmhínte turasoireachta agus mol digiteach araon a fhorbairt in 2022.

Ar an drochuair, níor éirigh leis an dá iarratas agus cinneadh ar an mbonn sin gur cheart na costais a tabhaíodh i mórléabhar na gconarthaí, €661,838, a dhíscriobh chuig an gcuntas Ioncaim agus Caiteachais. Is glan chostas €246,838 a bhí i gceist nuair a áirítear an cabhair deontais a aithníodh in 2020.

Tá an tÚdarás go fóill ag fiosrú deiseanna chun togra inmharthana a fhorbairt don suíomh ach tá na pleananna seo ag céim luath forbartha.

* Expenditure on building project that did not go ahead.

In 2019 funding of €415,000 was approved by the Department of Rural and Community Development under the RRDF programme to develop a business development plan for a project in the Kerry Gaeltacht.

Total expenditure of €661,838 (inclusive of VAT) was incurred on the project in 2020/2021 and recognised as work in progress in the contracts ledger on the basis that a viable project would emerge.

The grant income was recognised in the 2020 Income and Expenditure Statement.

On completion of the business plan two applications for funding were submitted to develop both a tourism interpretation centre and digital hub in 2022 on the basis that a viable project would emerge.

Unfortunately, both applications were unsuccessful and on that basis it was decided that the costs incurred in the contracts ledger, €661,838, should be written off to the Income & Expenditure account. The total cost, net of the grant aid recognised in 2020 was €246,838

Údarás continues to explore opportunities to develop a viable project for the location but these plans are at an early stage of development.

**Nótaí a ghabhann leis na Ráitis Airgeadais
(ar lean)**

**Notes to the Financial Statements
(continued)**

14. Maoin, Gléasra agus Trealamh 2021

**14. Property, Plant and
Equipment 2021**

	Maoin agus Áiseanna Eile	Oibreacha Caipitil Idir Láimha	Sócmhainní Dochta Eile	Iomlán	
	Property and Other Facilities	Capital Work in Progress	Other Fixed Assets	Total	
	€'000	€'000	€'000	€'000	
Costas					Cost
Ar 1 Eanáir	262,315	9,245	6,870	278,430	At 1 January
Breiseanna	(0)	8,112	214	8,326	Additions
Oibreacha críochnaithe i rith 2021	2,506	(2,506)	0	0	Work completed during 2021
Costas tógála maoin i Máistir Gaoithe, Co. Chiarraí	-	(3)	-	(3)	Building cost of a property in Máistir Gaoithe, Co Kerry
Diúscairtí	(8,567)	0	(3)	(8,570)	Disposals
Ar 31 Nollaig 2021	256,254	14,847	7,081	278,182	At 31 Nollaig 2021
Dímheas					Depreciation
Ar 1 Eanáir	186,235	0	6,413	192,648	At 1 January
Soláthar don bhliain	5,585	0	289	5,875	Charge for Year
Diúscairtí	(8,313)	0	(2)	(8,315)	Disposals
Ar 31 Nollaig 2021	183,507	0	6,700	190,208	At 31 Nollaig 2021
Glanluach de réir na Leabhar					Net Book Value
Ar 31 Nollaig 2021	72,747	14,847	381	87,974	At 31 December 2021
Ar 1 Eanáir 2021	76,080	9,245	457	85,782	At 1 January 2021

**Nótaí a ghabhann leis na Ráitis
Airgeadais (ar lean)**

**Notes to the Financial Statements
(continued)**

15. Sócmhainní Dochta Inláimhsithe

Nil aon infheistíochtaí i scalreanna luaite ag Údarás na Gaeltachta.

15. Financial Fixed Assets

Údarás na Gaeltachta does not hold any investments in quoted shares.

Costas

Ar 1 Eanáir

Breiseanna

Diúscairtí

Ar 31 Nollaig (Tá liosta de na hinfeistíochtaí coiméadta ag costas i Scéideal 1 de na cuntais)

**2022
€'000**

**2021
€'000**

17,982

975

(1,153)

17,804

15,467

2,623

(108)

17,982

Cost

At 1 January

Acquisitions

Disposals

At 31 December (Schedule 1 to the accounts lists investments held at cost)

Soláthar i gcomhair Athluachála

Ar 1 Eanáir

Soláthar don bhliain

Diúscairtí

Ar 31 Nollaig *

117

31

20

168

1,588

(1,471)

0

117

Provision for Revaluation

At 1 January

Charge for year

Disposals

At 31 December *

Glanluach de réir na Leabhar ar 31 Nollaig**

17,636

17,865

Net Book Value at 31 December **

Ar 1 Eanáir

17,865

13,879

At 1 January

* Tá an glan-soláthar comhdhéanta d'athluacháil dhearfach de €8,593,830 agus dlúacháil de €8,762,297

* The net provision is made up of a positive revaluation of €8,593,830 and a devaluation of €8,762,297

**Tá 59 Infheistíochta luacháilte ag costas lúide bearnú. Tá 5 infheistíochta luacháilte go cóir. Sé luach iomlán an 59 infheistíocht ná €8.87m agus luach iomlán an 5 infheistíocht ná €8.77m

**59 investments are valued at cost less impairment. 5 investments have been fair valued. The total value of the 59 investments is €8.87m and the total value of the 5 investments is €8.77m.

16. Infháiltais

Suimeanna a bheidh dlite taobh istigh d'aon bhliain

Féichiúnaithe agus Réamhíocaíochtaí

Fochuideachtaí

Scéimeanna Fostaíochta agus Sóisialta

Tograí Eorapacha

**2022
€'000**

**2021
€'000**

16. Receivables

Amounts falling due within 1 year

2,322

80

0

537

2,939

1,825

0

720

389

2,934

Accounts Receivable and Prepayments

Subsidiary Companies

Employment and Social Schemes

European Co Funded Projects

17. Infocaíochtaí

Suimeanna a bheidh dlite taobh istigh d'aon bhliain

Creidlúnaithe agus Costais Fhabhráithe

Fáltais ó dhíol Infheistíochtaí Iníochta chulg an Stáitchiste*

Fochuideachtaí

Scéimeanna Fostaíochta agus Sóisialta

**2022
€'000**

**2021
€'000**

17. Payables

Amounts falling due within 1 year

2,442

4,803

0

67

7,312

1,846

0

0

11

1,856

Accounts Payable and Accruals

Proceeds from sale of Investments payable to the Exchequer*

Subsidiary Companies

Employment and Social Schemes

*Níor choimeád Údarás na Gaeltachta íocaíochtaí a fuarthas i leith dhá infheistíocht a díoladh in 2022 agus rinneadh aiscur chuig an Stáitchiste in 2023.

*Funds received from the sale of two investments in 2022 were not retained by Údarás na Gaeltachta and returned to the Exchequer in 2023.

**Nótaí a ghabhann leis na Ráitis Airgeadais
(ar lean)**

**Notes to the Financial Statements
(continued)**

	2022 €'000	2021 €'000	
18. Ioncam Iarchurtha			18. Deferred Income
Deontas ón gCiste um Athghiniúint agus Forbairt Tuaithe i leith caiteachas ar fhoirgnimh.	213	1,329	Grant from the Rural Regeneration and Development Fund (RRDF) in respect of expenditure on buildings.
Deontas ón gCiste um Athghiniúint agus Forbairt Tuaithe i leith cur i bhfeidhm Plean Forbartha Tasc Fhorsa Uibh Ráthaigh.	31	71	Grant from the Rural Regeneration and Development Fund (RRDF) in respect of implementation of the Taskforce Development Plan for gaeltacht Uibh Ráthaigh.
Ciste na Mol Nascatha	0	237	Connected Hubs Fund
Horizon Europe - Tógra Empower US	104	0	Horizon Europe - Project Empower US
Togra Erasmus	0	20	Project Erasmus
Geopark	28	0	Geopark
	376	1,657	

	2022 €'000	2021 €'000	
19. Cuntas Caipitil			19. Capital Account
Fúlleach ar 1 Eanáir	106,390	99,200	Balance at 1 January
Aistriú ón gCuntas Oibriúcháin:			Transfer from the Operating Account:
An Ciste um Athghiniúint agus Forbairt Tuaithe	1,177	239	Rural Regeneration and Development Fund
Costas tógála maoin i Máistir Gaoithe, Co Chiarraí	0	(3)	Building cost of a property in Máistir Gaoithe, Co Kerry
Costais tógála ar maoin seachtrach	(1,034)	0	Building costs of an external property
Deontais Stáit a úsáideadh chun Caiteachas Caipitil a mhaoiniú	11,688	8,737	State Grants used to fund Capital Expenditure
Aistriú ón gCuntas Oibríoch i leith caiteachas caipitil áirithe	123	164	Transfer from Operating Account in respect of certain capital expenditure
Farasbarr /(Easnamh) ar Dhiúscairt Sócmhainní agus Infheistíochtaí	4,338	744	Surplus /(Deficit) on Disposals of Assets and Investments
Fáltais ó dhíol infheistíochtaí Iníoctha chug an Státhchiste*	(4,803)	0	Proceeds from sale of investments payable to the Exchequer*
Deontas Caipitil ón Roinn Turasóireachta, Cultúir, Ealaíon, Gaeltachta, Spórt agus Meán i leith Caiteachais ar Thogra Straitéiseach Turasóireachta.	0	134	Capital Grant from the Department of Tourism, Culture, Arts, Gaeltacht, Sport and Media in respect of Expenditure on a Strategic Tourism Project.
Connected Hubs	297	0	Connected Hubs
Colste Coinnithe Fiontair	200	1,955	Sustaining Enterprise Fund
Aistriú ó fháltais diúscairtí caipitil go caiteachas reatha	(375)	(375)	Transfer from the proceeds of Capital disposals to Current Expenditure
	11,611	11,595	
Dímheas ar Shócmhainní Dochta	(6,000)	(5,875)	Depreciation on Fixed Assets
Soláthar i gcomhair Athluachála Infheistíochtaí	(31)	1,471	Provision for Revaluation of Investments
	5,580	7,191	
Fúlleach ar 31 Nollaig	111,970	106,390	Balance at 31 December

* Féach nóta 17

* See note 17

Nótaí a ghabhann leis na Ráitis Airgeadais (ar lean)

20. Gealltanais

Caipiteal

€6.4 milliún an luach a bhí ar ghealltanais Caiteachais Caipitil ar aghaidh ar 31 Nollaig 2022

Deontais

Meastar go raibh luach €13 milliún ar íocaíochtaí ar aghaidh is dócha a eascróidh ó Ghealltanais Deontais ar 31 Nollaig 2022.

21. Dílteanais Theagmhasacha

Bhí roinnt cásanna dlí idir lámha ar an 31 Nollaig 2022 ina raibh na cinntí deiridh éiginnte. Measann an tÚdarás nach mbeidh aon chostas i gceist i leith na gcásanna seo agus dá bhrí sin níl aon soláthar déanta d'aon chostais maidir leo sna ráitis airgeadais.

22. Comhaltaí Boird - Nochtadh Idirbhearta

I ngnáthchúrsaí gnó, féadann an tÚdarás deontais a fhaomhadh agus socruithe conarthacha eile a dhéanamh le gnóthais ina bhfuil Comhaltaí den Bhord fostaithe nó a bhfuil leas eile acu iontu.

Chuir an tÚdarás modhanna imeachta i bhfeidhm de réir na dtreoirínte a d'eisigh an Roinn Caiteachas Phoiblí Sheachadadh PFN agus Athchóirithe i leith nochtadh leasanna ag Comhaltaí den Bhord agus chloígh an tÚdarás leis na modhanna sin i rith na bliana.

Faomhadh deontais agus idirbhearta eile nua de €191,752 in Iomlán in 2022 i dtaca le gnóthais a raibh baint ag comhaltaí den Údarás leo nó a raibh leas acu iontu go díreach nó go hindíreach a nocht siad ag cruinnithe. I measc na gcásanna a bhí ann bhí cinn a raibh comhaltaí den Údarás fostaithe acu nó ag soláthar seirbhíse dóibh. Chloígh na Comhaltaí sin agus an tÚdarás leis na treoirínte ón Roinn Airgeadais i leith cásanna leasa pearsanta. I gcásanna a bhféadfadh coinbhleacht leasa a bheith ann, ní bhfuair Comhaltaí den Bhord cáipéisíocht bhoird i dtaca leis na hidirbhearta molta, agus níor ghlac na Comhaltaí sin páirt ná níor fhreastail siad ar aon phlé boird a bhain leis an ábhar.

23. Stádas Cánach

Forálann Ait 227 den Acht Comhdhlúite Cánacha, 1997 go bhfuil an tÚdarás díolmhaithe ó chánacha ar gach ioncamtaobh amuigh d'ús taise a mbíonn cáin choinneála ar ús taise (DIRT) ag foinse le híoc air agus ioncam trádála a mbíonn cáin chorparáide le híoc air.

Notes to the Financial Statements (continued)

20. Commitments

Capital

Forward commitments on Capital Expenditure at 31 December 2022 amounted to €6.4m

Grants

It is estimated that future payments likely to arise from Grant Commitments amounted to €13 million at 31 December 2022.

21. Contingent Liabilities

At 31st December 2022 there were a number of ongoing legal cases, whose ultimate outcomes were uncertain. An tÚdarás estimate that no cost will arise in respect of these cases and consequently have not made provision for any costs in this regard in these financial statements.

22. Board Members-Disclosure of Transactions

In the normal course of business, An tÚdarás may approve grants and enter into other contractual arrangements with undertakings in which Board Members of An tÚdarás are employed or otherwise interested.

An tÚdarás adopted procedures in accordance with the guidelines issued by the Department of Public Expenditure NDP Delivery and Reform in relation to the disclosures of interests by Board Members and An tÚdarás adhered to these procedures during the year. Grants and other transactions totalling €191,752 were approved in 2022 in respect of undertakings with which members of an tÚdarás were associated or in which they had a direct or indirect interest which they disclosed at meetings. Included were undertakings in which members of An tÚdarás were employed or to which they were providing a service. The Board Members and An tÚdarás complied with the Department of Finance guidelines covering situations of personal interest. In cases of potential conflict of interest, Board Members did not receive board documentation on the proposed transactions nor did those members participate in or attend any board discussions relating to the matter.

23. Taxation Status

Section 227 of the Taxes Consolidation Act, 1997 provides that an tÚdarás is exempt from taxes on income with the exception of interest receivable which is subject to retention tax at source (DIRT), and trading income which is subject to corporation tax.

Nótaí a ghabhann leis na Ráitis Airgeadais (ar lean)

Notes to the Financial Statements (continued)

24. Scéim Sochar Scoir

24. Retirement Benefits Scheme

(a) Anailís ar Chostas Iomlán na Sochar Scoir a cuireadh ar Chaitheantas

	2022 (€'000)	2021 (€'000)	(a) Analysis of Total Retirement Benefits Costs charged to Expenditure
Costas Seirbhíse Reatha	2,045	1,909	Current Service Cost
Ús ar Dhliteanas na Scéime um Shochair Scoir	1,639	920	Interest on Retirement Benefits Scheme Liabilities
Ranníocaíochtaí ó Fhostaithe-Gnáth Scéim Sochar Scoir	(238)	(225)	Employee Contributions-Ordinary Retirement Benefits Scheme
Ranníocaíochtaí ó Fhostaithe-Scéim Aonair Sochar Scoir	(86)	(75)	Employee Contributions- Single Retirement Benefits scheme
	<u>3,360</u>	<u>2,529</u>	

(b) Athrú i nGlan-Dlíteanas na Scéime

(b) Movement in Net Retirement Benefits Liability during the financial year

um Shochair Scoir i rith na bliana airgeadais

	2022 (€'000)	2021 (€'000)	(b) Movement in Net Retirement Benefits Liability during the financial year
Glan-Dlíteanas Shochair Scoir ag 1 Eanáir	(127,457)	(124,027)	Net Retirement Benefits Liability at 1 January
Costas Seirbhíse Reatha	(2,045)	(1,909)	Current Service Cost
Sochair Scoir a íocadh i rith na bliana	4,802	4,733	Retirement Benefits paid during the year
Athruithe sna buntuiscintí	29,536	(3,492)	Changes in assumptions
Ús ar Dhliteanas na Scéime Shochair Scoir	(1,639)	(920)	Interest on Retirement Benefits Scheme Liabilities
Gnóthachair/(cailteanas) ó thaithí	(4,051)	(1,842)	Experience gain/(loss)
Glan-Dlíteanas Shochair Scoir ag 31 Nollaig	<u>(100,854)</u>	<u>(127,457)</u>	Net Retirement Benefits Liability at 31 December

(c) Maoiniú Iarchurtha do Shochair Scoir

(c) Deferred Funding for Retirement Benefits

Aithníonn Údarás na Gaeltachta na suimeanna seo mar shócmhainn atá comhfhreagrach don dlíteanas iarchurtha neamh-mhaoinithe do shochair scoir ar bhunús an tacaí buntuiscintí thíosluaite agus roinnt eagmhas san am a chualgh thart. I measc na dteagmhais sin tá an bunús reachtúil do bhunús na scéime aoisliúntais, agus an polasaí agus cleachtas atá i bhfeidhm faoi láthair i dtaca le maoiniú shochair scoir seirbhíse poiblí lena n-áirítear ranníocaíochtaí ó fhostaithe agus próiseas na meastachán bliantúil.

Údarás na Gaeltachta recognises these amounts as an asset corresponding to the unfunded deferred liability for retirement benefits on the basis of the set of assumptions described below and a number of past events. These events include the statutory basis for the establishment of the superannuation scheme, and the policy and practice currently in place in relation to funding public service retirement benefits including contributions by employees and the annual estimates process.

Níl aon fhianaise ag an Údarás nach leanfaidh an polasaí maoinithe seo de shuimeanna dá leithéidí a sheasarmh de réir an chleachtais reatha.

An tÚdarás has no evidence that this funding policy will not continue to meet such sums in accordance with current practice.

Aithnítear an Maoiniú Iarchurtha Glan do Shochair Scoir sa Raitéas Ioncaim agus Caiteachais agus Cúlchistí Ioncam Coiméadta mar seo a leanas:

The Net Deferred Funding for Retirement Benefits recognised in the Statement of Income and Expenditure and Retained Revenue Reserves was as follows:

	2022 (€'000)	2021 (€'000)	
Maoiniú infhaighte i leith chostas shochair scoir na bliana reatha	3,684	2,829	Funding recoverable in respect of current year retirement benefits costs
Deontas Stáit a úsáideadh chun Pinsinéirí a íoc	(4,802)	(4,733)	State Grant applied to pay Pensioners
	<u>(1,118)</u>	<u>(1,904)</u>	

Ba í an tsócmhainn mhaoinithe iarchurtha do shochair scoir amháil ar 31 Nollaig 2022 ná €101 milliún (2021: €127 milliún).

The deferred funding asset for Retirement Benefits as at 31 December 2022 amounted to €101 million (2021: €127 million).

Nótaí a ghabhann leis na Ráitís Airgeadais (ar lean)

Notes to the Financial Statements (continued)

(d) Stair Oibleagáidí Sochar Sainithe

(d) History of Defined Benefit Obligations

	2022	2021	2020	
Oibleagáidí sochar sainithe (€'000)	100,853	127,457	124,027	Defined benefit obligations (€'000)
(Gnóthachain)/Caillteanais ó thaithí				Experience (Gains)/Losses on
Dhliteanais na Scéime (€'000)	4,051	1,842	1,857	Scheme Liabilities (€'000)
Céatadán de luach láithreach				Percentage of the present value of
Dhliteanais na Scéime	4%	1.4%	1.5%	Scheme Liabilities
Ba é an caillteanas carnach achtúireach a aithníodh sa Ráiteas Ioncaim Chuimsitheach ná €13,965,000				The cumulative actuarial loss recognised in the Statement of Comprehensive Income amounted to €13,695,000

(e) Cur Síos Ginearálta ar an Scéim

Is socrú sochar sainithe tuarastail deiridh é an Scéim Sochar Scoir le sochair agus ranníocaíochtaí de réir rialacháin na "samhla" reatha de scéim na seirbhíse poiblí. Soláthraíonn an scéim sochar scoir (aon ochtú do gach bliain seirbhíse) aisce nó cnapshuim (trí ochtú do gach bliain seirbhíse) agus sochair scoir céile agus leanaí. Is é an ghnáthaois scoir ná 65 agus tá ceart scoir ag baill a thosaigh roimh 2004 ó aois 60 gan aon laghdú achtúireach. Méadaíonn sochair scoir in iocaíocht (agus iarchurtha) de réir ghnáthbhoiscí tuarastail ghinearálta na seirbhíse poiblí.

Tá an luacháil a úsáidtear do nochtadh faisnéise FRS102 bunaithe ar luacháil iomlán achtúireach ag 31 Nollaig 2022

Ba iad na príomhbhoinn tuisceana achtúireacha ná:

Modh Luachála	2022
Ráta Lascaine	3.65%
Ráta Boilscithe	2.65%
Ráta Ardaithe Tuarastail	4.15%
Méadú Pinsin- Scéim Aolsliúntais	3.65%
Méadú Pinsin- Scéim Phinsin Aonair	2.65%

Tá an mhortlaíocht bunaithe ar an bhfeabhas san ionchas saoil thar am ionas go mbraithfidh ionchas saoil ag am scoir ar an mbliain a shlánaíonn baill an aois scoir (aois 65). Taispeánann an tábla thíos ionchas saoil baill aois 65 agus aois 45.

	2022
Baill d'aois 65 (Ionchas saoil reatha i mblianta)	23.3
Baill d'aois 45 (Ionchas saoil ag aois 65 i mblianta)	25.4

(e) General Description of the Scheme

The Retirement Benefits Scheme is a defined benefit final salary retirement benefits arrangement with benefits and contributions defined by reference to current "model" public sector scheme regulations. The scheme provides a retirement benefit (one eightieth per year of service), a gratuity or lump sum (three eightieths per year of service) and spouse's and children's retirement benefits. Normal Retirement Age is a member's 65th birthday, and pre 2004 members have an entitlement to retire without actuarial reduction from the age of 60. Retirement benefits in payment (and deferment) normally increase in line with general public sector salary inflation.

The valuation used for FRS 102 disclosures has been based on a full actuarial valuation at 31 December 2022

The principal actuarial assumptions were as follows:

2021 Valuation Method
1.30% Discount Rate
2.10% Inflation Rate
3.60% Rate of Increase in Salaries
3.10% Pension Increase- Superannuation scheme
2.10% Pension Increase-Single Pension Scheme

The mortality basis adopted allows for improvements in life expectancy over time, so that life expectancy at retirement will depend on the year in which a member attains retirement age (age 65). The table below shows the life expectancy for members ages 65 and age 45.

2021
23 Member age 65 (Current life expectancy in years)
25.4 Member age 45 (Life expectancy at age 65 in years)

Nótaí a ghabhann leis na Ráitis Airgeadais (ar lean)

Notes to the Financial Statements (continued)

25. Luach Saothair

(a) Comhiomlánú Sochair Fostaithe

Sochair gearrthéarmacha foirne
PRSI Fostóra
Costais sochar scoir

2022 (€'000)	2021 (€'000)
6,612	6,290
713	705
3,360	2,531
10,685	9,525

Is é an meánlíon daoine buan a d'fhostaigh an tÚdarás sa bhliain airgeadais ná 93 (2021 - 84)

Ranníocaíocht Aoisliúntais Bhreise

I rith 2022 rinneadh asbhaintí €289,097 (2021 - €266,152) a bhain le pinsean ón bhfoireann agus íocadh an tsuim sin leis an Roinn Dlí agus Cirt.

25. Remuneration

(a) Aggregate Employee Benefits

Staff short-term benefits
Employer's PRSI
Retirement benefit costs

The average number of permanent persons employed by an tÚdarás in the financial year was 93 (2021 - 84)

Additional Superannuation Contributions

During 2022 €289,097 (2021 - €266,152) additional superannuation contributions were deducted from staff and paid over to the Department of Justice.

(b) Sochair Ghearrthéarmacha

Bunphá

2022 (€'000)	2021 (€'000)
6,612	6,290
6,612	6,290

(b) Short -Term Benefits

Basic Pay

(c) Sochair um Fhoirceannadh

Ní raibh aon chaiteachas ag Údarás na Gaeltachta i leith sochair um fhoirceannadh in 2022

(c) Termination Benefits

Údarás na Gaeltachta had no expense in relation to termination benefits in 2022

(d) Pearsanra Bainistíochta Bunriachtanach

Is iad an pearsanra bainistíochta bunriachtanach in Údarás na Gaeltachta ná baill an Bhoird, an Príomhfheidhmeannach, an Stiúrthóir Seirbhísí Corparáideacha, an Stiúrthóir Fiontraíochta, Fostaíochta, Maoine agus Innealtóireachta agus an Stiúrthóir Réigiúnda, Forbairt Pobail agus Pleanáil Teanga. Is mar seo a leanas atá luach iomlán na sochar fostaithe don phearsanra bainistíochta bunriachtanach:

(d) Key Management Personnel

Key management personnel in Údarás na Gaeltachta consists of the members of the Board, the Chief Executive, the Director of Corporate Services, the Director of Enterprise, Employment, Property and Engineering and the Director of Regional, Community Development and Language Planning. The total value of employee benefits for key management personnel is set out below:

Tuarastal

2022	2021
503,785	570,049
503,785	570,049

Salary

Níl luach ná sochair scoir a tuilleadh sa tréimhse san áireamh anseo. Tá an pearsanra bainistíochta bunriachtanach (seachas baill an Bhoird) ina mbaill de scéim sochar scoir Údarás na Gaeltachta agus ní théann a dteidíocht thar théarmaí na scéime sochar scoir seirbhíse poiblí.

This does not include the value or retirement benefits earned in the period. The key management personnel (other than the Board members) are members of Údarás na Gaeltachta's retirement benefits scheme and their entitlements in that regard do not extend beyond the terms of the model public service retirement benefits scheme.

(e) Tuarastal agus Sochair an Phríomhfheidhmeannaigh

Ba é pacáiste íocaíochta an Phríomhfheidhmeannaigh ná mar seo a leanas:

(e) Chief Executive Officer Salary and Benefits

The CEO remuneration package for the financial period was as follow:

Tuarastal PF (1/1/2022 go 31/08/2022)*
Tuarastal PF (7/12 go 31/12/2022)*

2022 (€'000)	2021 (€'000)
99,265	142,777
10,157	0
109,422	142,777

CEO Salary (1/1/2022 to 31/08/2022)*
0 CEO Salary (7/12 to 31/12/2022)*

*Scoil an Príomhfheidhmeannach Micheál Ó hÉanaigh ar 31 Lúnasa 2022. Ceapadh Tomás Ó Siocháin mar Phríomhfheidhmeannach le héifeacht ó 7 Nollaig 2022. D'fheidhmigh an Stiúrthóir Seirbhísí Corparáideach, Colm Ó Coisdealbha mar Phríomhfheidhmeannach Eatramhach ón 1 Meán Fómhair 2022 go 06 Nollaig 2022. Níor íocadh aon líuntas leis as ucht a bheith ag gníomhú ag leibhéal níos airde

*The Chief Executive Officer, Mr. Micheál Ó hÉanaigh retired on 31 August 2022. Mr Tomás Ó Siocháin was appointed as Chief Executive Officer with effect from 7 December 2022. The Director of Corporate Services, Mr. Colm Ó Coisdealbha acted as Interim Chief Executive Officer from 01 September 2022 to 06 December 2022. No acting up allowance was paid to him for that period.

Nótaí a ghabhann leis na Ráitis Airgeadais (ar lean)

Tá an Príomhfheidhmeannach nua mar bhall de Scéim Aonair na Seirbhíse Poiblí um Shocair Scoir (Scéim Aonair) agus ní théann a theidíocht thar théarmaí na scéime sochar scoir na seirbhíse poiblí. Níl luach na sochar scoir a tuilleadh san áireamh sa mhéid thuas.

Bhí an t-iar Phríomhfheidhmeannach mar bhall de scéim sochar scoir Údarás na Gaeltachta agus ní théann a theidíocht thar théarmaí na scéime sochar scoir na seirbhíse poiblí. Níl luach na sochar scoir a tuilleadh san áireamh sa mhéid thuas.

26. Idirbhearta le Páirtithe Gaolmhara

I rith na bliana, bhí roinnt idirbheart ag an Údarás le páirtithe gaolmhara (fochuideachtaí agus comhchuideachtaí) agus tá achoimre de na sonraí anseo thíos.

	Fochuideachtaí		
	2022	2021	
	€	€	
Cíos a Fuarthas i leith Áitribh	85,933	91,438	Rents from Premises Received
Deontais a Íocadh	1,375,478	1,650,239	Grants Paid
Conarthaí i gcomhair Seirbhísí a fuarthas	159,635	69,441	Contracts for Services Received
	Comhchuideachtaí		
	2022	2021	
	€	€	
Cíos a Fuarthas i leith Áitribh	179,876	179,645	Rents from Premises Received
Deontais a Íocadh	6,250	240,220	Grants Paid
Conarthaí i gcomhair Seirbhísí a fuarthas	0	0	Contracts for Services Received

27. Figiúirí Comparáideachta

Tá na figiúirí comparáideacha atheagraithe agus athluaithe ar an mbunús céanna le figiúirí na bliana reatha.

28. Imeachtaí tar éis an dáta tuarascála

Ní raibh aon imeachtaí idir an dáta tuarascála agus an dáta ar ceadaíodh na ráitis airgeadais a raibh coigeartú do na ráitis airgeadais ina leith.

Gnóthas leantach – Measann an Bord mar go gcuireann Údarás na Gaeltachta seirbhís phoiblí ar fáil atá maoinithe ag airgead atá curtha ar fáil ag an Státchiste tríd a máthair roinn, An Roinn Turasóireachta, Cultúir, Ealaíon, Gaeltachta, Spóirt agus Meán, go mba chóir na ráitis airgeadais seo a ullmhú ar bhonn gnóthas leantach.

29. Costais tógála maoin sheachtrach

Bhain na costais seo le hoibreacha caipitil ar gteic Charraig Airt agus ar gteic an Chlochán Léith, Co. Dhún na nGall, foirgnimh nach bhfuil faoi úinéireacht an Údaráis.

30. Ceadú na Ráiteas Airgeadais

Cheadaigh Bord Údarás na Gaeltachta na ráitis airgeadais ar 21/04/2023.

Notes to the Financial Statements (continued)

The new Chief Executive Officer is a member of the Single Public Services Retirement Benefit Scheme (Single Scheme) and his entitlements in that regard do not extend beyond the terms of this scheme. The value of retirement benefits earned in the period is not included above.

The previous Chief Executive Officer was a member of Údarás Na Gaeltachta's retirement benefits scheme, and his entitlements in that regard do not extend beyond the terms of the model public service retirement benefits scheme. The value of retirement benefits earned in the period is not included above.

26. Related Party Transactions

During the year, An tÚdarás entered into a number of transactions with related parties (subsidiary and associate companies), details of which are summarised below.

27. Comparative Figures

The comparative figures have been re-organised and restated on the same basis as the current year figures.

28. Events after the reporting date

There are no events between the reporting date and the date of approval of these financial statements for issue that require adjustment to the financial statements.

Going concern – The Board considers that, as the entity provides a public service that is funded by moneys provided by the Exchequer, via its parent department, the Department of Tourism, Culture, Arts, Gaeltacht, Sport and Media, it is appropriate to prepare these financial statements on a going concern basis.

29. Building costs of external properties

These costs related to capital works on gteic Charraig Airt and gteic an Chlochán Liath, Co. Donegal where the buildings are not in Údarás ownership.

30. Approval of the financial statements

The financial statements were approved by the Board of Údarás na Gaeltachta on 21/04/2023.

SCEIDEAL 1

SCHEDULE 1

Ainm Name	Costas Cost €	Scaireanna/Shares Luach Ainmniúil/Nominal Value Gnáthscaireanna Scaireanna Ordinary Shares Preference Shares	
		€	€
Fochuideachtaí atá faoi úinéireacht an Údarás Subsidiary companies under Údarás ownership			
1. Muintearas Teo	3	3	----
2. Ealaín (na Gaeltachta) Teo	2,158,013	2,153,375	----
3. MIDC Páirc na Mara CGA	150,000	150,000	----
4. Seirbhísí Forbartha Gnó CGA	50,000	50,000	----
Comhchuideachtaí ina bhfuil idir 20% agus 50% de na gnáthscaireanna ag an Údarás Associate companies in which An tÚdarás has between 20% and 50% of ordinary shares			
5. Eo Teo	31,744	31,744	----
6. Aerphort Idirnáisiúnta Dhún na nGall Teo	622,172	248,605	----
7. Chillchiaráin Éisc Teo	25,395	25,395	----
8. Studio Solas Teo	600,000	200,000	400,000
9. Bradán Beo Teo	249,964	225,000	----
10. Westire Technology Ltd	375,000	60	125,000
Cuideachtaí ina bhfuil níos lú ná 20% de na gnáthscaireanna ag an Údarás Companies in which An tÚdarás has less than 20% of ordinary shares			
11. Kerry Airport plc	31,743	20,155	----
12. Galf Corca Dhuibhne cpt	200,001	21,105	200,000
13. Cóin agus Abhlanna Éireannach Teo	250,000	50,000	200,000
14. Mara Beo Teo	63,487	63,487	----
15. Forbairt Eolaíocht Teo	97,500	8	60,000
16. Sláinte Eol Teo	300,000	11	250,000
17. Docdaingean Teo	50,000	210	----
18. Fiontar Bia Chonamara Teo	225,000	600	175,000
19. Mint Tek Ciorcaid Teo	60,000	114	60,000
20. Novelplast Ireland Ltd	425,000	143	300,000
21. Seirbhísí Cábla Teo	150,000	8	----
22. Cora Tine Teo	563,486	18,268	300,000
23. AmaTech Group Ltd	442,000	43,667	240,000
24. Sronna Teo	250,000	20	160,000
Infheistíocht nach gnáthscaireanna iad Non-equity investments	10,433,190		9,745,839
An Costas Iomlán/Total Cost	<u>17,803,698</u>		

Sceidéal 1 (ar lean)

Is le Údarás na Gaeltachta 100% de na scaireanna i Muintearas Teo, Ealaín (na Gaeltachta) Teo, Seirbhísí Forbartha Gnó CGA agus MIDC Páirc na Mara CGA. Is eagraíocht oideachasúil agus traenála pobail é Muintearas Teo. atá maoinithe chun oideachas, teanga agus cláir forbartha óige agus pobail a chur ar fáil sna Gaeltachtaí. Is comhfhiontar idir Údarás na Gaeltachta agus an Comhairle Ealaíona é Ealaín (na Gaeltachta) Teo. Cuireann sé chun cinn forbairt na n-ealaín traidisiúnta agus comhaimseartha sa Ghaeltacht.

Corpráidh Seirbhísí Forbartha Gnó CGA chun an athfhorbairt chuimsitheach atáthar a dhéanamh ar áis atá ann cheana féin i mBaile Bhúirne i nGaeltacht Mhúscraí a láimhseáil chun Mol Digiteach réigiúnach a sholáthar a thairgeann an raon iomlán de thacaíochtaí oiliúna agus forbartha gnó. Is fiontar é MIDC Páirc na Mara CGA a bhunaigh Údarás na Gaeltachta agus Fiontraíocht Éireann agus is einteachas é atá tiomanta chun thacú le forbairt gnólachtaí mara nua-thionscanta, cuideachtaí luathchéime agus gnólachtaí atá ann cheana féin. Tá an infheistíocht san fochuideachta iompartha ag luach cóir. Leis seo tá achoimre de na Ráitis Ioncam agus Caiteachas agus Ráitis Staid Airgeadais na n-aonán seo.

Schedule 1 (Continued)

Údarás Na Gaeltachta owns 100% of the shares in Muintearas Teo, Ealaín (na Gaeltachta) Teo, Seirbhísí Forbartha Gnó CGA and MIDC Páirc na Mara CGA. Muintearas Teo is a community training and educational organisation funded to deliver educational, language, youth and community development programmes throughout the Gaeltacht.

Ealaín (na Gaeltachta) Teo is a joint venture between Údarás na Gaeltachta and the Arts Council. It promotes the development of the contemporary and traditional arts in the Gaeltacht.

Seirbhísí Forbartha Gnó CGA was incorporated to undertake the extensive redevelopment of an existing facility in Baile Bhúirne in the Múscraí Gaeltacht to provide a regional Digital Hub offering the full range of business training and development supports.

MIDC Páirc na Mara CGA is an enterprise founded by Údarás na Gaeltachta and Enterprise Ireland and is an entity dedicated to supporting the development of marine start-ups, early stage companies and existing businesses.

The investment in each subsidiary is carried at fair value. A summary of the Statement of Income and Expenditure and the Statement of Financial Position of these entities is set out below.

Muintearas Teo

	2022 (€'000)
Cuntas Brabúis agus Cailiteanais	
Ioncam	2,636
Caiteachas	2,581
Farasbarr/(Easnamh)	55
Clár Comhardaithe	
Sócmhainní Dochta	71
Sócmhainní Reatha	1,134
	1,205
Dlíteannais Reatha	1,022
Dlíteannais Fád téarmacha	48
	1,070
Sócmhainní Glana	135

Ealaín (na Gaeltachta) Teo

	2022 (€'000)
Cuntas Brabúis agus Cailiteanais	
Ioncam	1,700
Caiteachas	1,700
Farasbarr/(Easnamh)	0
Clár Comhardaithe	
Sócmhainní Dochta	0
Sócmhainní Reatha	1,641
	1,641
Dlíteannais Reatha	1,613
Dlíteannais Fád téarmacha	0
	1,613
Sócmhainní Glana	28

Muintearas Teo

	2021 (€'000)
Profit and Loss Account	
Income	2,463
Expenditure	2,300
Surplus/(Deficit)	163
Balance Sheet	
Fixed Assets	33
Current Assets	1,064
	1,097
Current Liabilities	998
Long Term Liabilities	
	998
Net Assets	99

Ealaín (na Gaeltachta) Teo

	2021 (€'000)
Profit and Loss Account	
Income	1,183
Expenditure	1,183
Surplus/(Deficit)	0
Balance Sheet	
Fixed Assets	0
Current Assets	1,877
	1,877
Current Liabilities	1,849
Long Term Liabilities	0
	1,849
Net Assets	28